

Delfu redaktors **Ingus Bērziņš** par bērna kopšanas atvaļinājumu: „Nevis es piedalos jaunpiedzimušā kopšanā, atslogojot māmiņai pusi no rūpēm, bet mēs, abi vecāki, par 100% esam nodarbināti ar bērna audzināšanu.”

→ 5. lpp.

Rudenim piestāv ābolu sula

Padures pagasta *Strujās* Andris Zīverts ne tikai spiež sulu no klientu atvestajiem āboliem, bet arī to gatavo, lai iegādāties var tie, kam mazdārziņu nav.

Rosība notiek sulas spiešanas vietās, arī Padures zemnieku saimniecībā *Strujās* un *Sulu paradīzē* Kuldīgā

VAR NOPIRKT GATAVU

„Cilvēki ābolus ved, darba pietiek,” sagaidot *Kurzemnieku*, saka *Struju* saimnieks Andris Zīverts. „Karstā laika dēļ raža nav liela, bet ir pietiekama, un cilvēkiem interese ir, jo gandrīz katrs vēlas, lai ziemā mājās būtu kāds vitamīns.” Var vest arī dārzenus un no tiem spiest sulu, garšas var kombinēt, piemēram, ābolus kopā ar burkāniem vai aronijām.

„Pieņemam jebkāda daudzumā – var būt 20 kilogramu un arī tonna,” saka A.Zīverts. „Pārsvārā darbojos viens, bet ir reizes, kad talkā nāk palīgi. Šī man ir otrā sezona, jo pirmajā daudz mācījos, konsultējos, lai piedāvājuma būtu laba sula.”

JĀGAIDA SALNA

Sulu paradīzei ābolus no Putnudārza

atvedusi Evija Zarovska. Viņai šogad to daudz, tāpēc daļu nolēmusi izspiest sulā. Darbiniece Liene Liepiņa: „Minimums, kas vajadzīgs, lai varētu to darīt, ir 60 kilogramu jeb divi maisu ābolu, bet pieņemam arī mazāk. Vecās tantes saka: jāgaida salna – tad gatavi būšot arī rudens āboli.”

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Jaunais Kuldīgas florbola treneris **Ainārs Juškēvičs**: „Gribētos ticēt, ka izveidosim komandu, kas pēc pieciem gadiem virslīgā cīnīsies par medaļām Latvijas čempionātā.”

→ 12. lpp.

Kuldīgas ielu stāstos –
tirgus Aizputes ielā.

→ 6. lpp.

Ir Covid-19 pozitīvi, bet ar
simptomiem uz darbu nav nākuši.

→ 4. lpp.

Bērnudārzs vai mājdarziņš?

→ 2. lpp.

Otrdien, 14. septembrī:

- Personība: Līga Vaļģe.
- Kas jauns Ēdoles pusē.
- Mājās labs apgaismojums.
- Militārās mācības *Namejs*.
- Lai vieglāk pāriet no dārziņa uz skolu.

REDZĒJUMS

Par tēriņiem runājot

Daina Tafelberga

Plašsaziņas līdzekļos izskanējis tas, ka jau sākušās sarunas par nākamā gada budžetu un vismaz partiju līmenī kopējā katla dalītāji ir gatavi par to spriest. Vai nav tā kā par agru?

Nebūt ne, ja atceramies kaut vai 2013. gadu, kad 12. Saeima līdz galīgajam balsojumam nonāca pēc nepārtrauktām 17 stundu diskusijām dziļā novembra naktī. Bet tās pēcteči, kas tika ievēlēti 13. Saeimā 2018. gada oktobrī, par valsts budžetu kaut kā nebūt spēja vienoties tikai pēc pusgada, kad jaunais budžets bez plānotiem ieņēmumiem un izdevumiem jau tika tērēts, jo dieniško maizi ar biežāku vai plānāku sviesta kārtiņu taču vajadzēja visiem. Kā kādā intervijā norādījis bankas *Luminor* ekonomists Pēteris Strautiņš, budžeta apspriešana un pieņemšana ir visizsmalcinātākais teātris Latvijas politikā.

„Piesardzīgajam latvietim vājš šķiet mierinājums, ka citur ir vēl trakāk.”

No ekspertiem izskanējis arī diezgan ticams minējums, ka nākamgad tēriņi būšot lieli. Nu, ja, pēc gada atkal Saeimas vēlēšanas – jau tagad jūtam to tuvošanos, un ne jau tikai attiecībā uz naudu

līdz šim pārsvarā pierādījis tas, ka pēc tam ar solījumu izpildi ir, kā ir. Savukārt Latvijas Fiskālās disciplīnas padomes vadītāja Inna Šteinbuka acinājusi valdību ar izdevumiem piebremzēt – Covid-19 krīzes pārvarēšanai esam aizņēmušies gana daudz, jo parāda griesti jau sasniegti. Un tie ir 50% no iekšzemes kopprodukta (IKP) – pēc šī kritērija jāplāno, kā rīkoties tālāk. Turklāt jāpatur prātā, ka kovids rīt vēl nebeigsies, un pat tad, ja Dievs tā mums visiem dotu, tad krīzes sekas vēl būs krietni jūtamas.

Piesardzīgajam latvietim vājš šķiet mierinājums, ka citur ir vēl trakāk. Fiskālajā jomā vidējais aizņēmēšanās eirozonā ir ap 100%, bet līdere ir Grieķija, kuras parāds sasniedz pat 200% no IKP, tātad par griestiem augstāk. Gan jāpiebilst, ka Covid-19 laikā ir atcelts vispārējais Eiropas Savienības stabilitātes un izaugsmes pakta noteikums, ka jebkuras dalībvalsts parāds nedrīkst pārsniegt 60%. Pagaidām – līdz 2023. gadam, kad Eiropas Komisija to pārskatīs. Tātad var aizņemties un tērēties kā grieķi.

Tomēr vajadzētu ar veselu prātu pārskatīt, kam un kādiem nolūkiem esam tērējušies mēs. Vai viss tiešām noticis ciešā saskaņā ar Eiropas atvēršanas plānu? Eiropas Parlamenta šīgada marta rezolūcijā ir plašs pamatnostādņu uzskaitījums – ja mēs tās tiešām ievērojam, tad piekrītu tiem, kas vietnē *Manabalss.lv* vāc parakstus, ka jāaizņem vairāk, jo vairāk jāiegulda veselības aprūpē, izglītībā un citās nozarēs, kurās naudas trūka jau pirms pandēmijas. Pēc IKP esam Eiropas kājgalī. Kā gan bez naudas augstāk tikt? Atbilde nav nekā nezināms: aizņemoties un trepes būvējot pareizi.

TRĪS PAR VIENU

Kāda situācija bērnudārzos: vai kāds bērniņš palicis ārpus tiem? Vai vecāki izmanto alternatīvu – pašvaldības atbalstu auklēm?

IZVĒLEI DIVAS IESPĒJAS

1. Valda Krauze, Kuldīgas novada pašvaldības izglītības nodaļas speciāliste:

– Šogad piešķirām vietu 2020. gada februārī un martā dzimušajiem – tie ir bērni, kuriem ir virs pusotra gada. Mums jāmēģina viņiem dārziņā nodrošināt vietu. Daži palikuši aiz rindas, taču daudz tādu nav. Izteikta vecāku neapmierinātība kādā jautājumā šogad nav jūtama. Ja nespējam pēc likuma no pusotra gada vecuma nodrošināt vietu pirmsskolas izglītības iestādēs, tad ir otrs pakalpojums, ko pašvaldība ir radusi, – līdzfinansējums auklei.

Visas, protams, ir reģistrētas Izglītības kvalitātes valsts dienesta reģistrā. Tas nozīmē, ka auklēm bijušas mācības vai arī ir pedagoģiskā izglītība, tāpēc dokuments izsniegts. To mēs šai reģistrā redzam un regulāri pārbaudām. Līdzfinansējums auklēm balstīts aprēķinos, cik bērnu uzturēšana izmaksā pašvaldības iestādē. To aprēķina katrā gada sākumā, atskatoties uz iepriekšējā gada izdevumiem. Tieši tāda pati summa tiek piešķirta auklēm. Februārī stājās spēkā jaunais aprēķins, un tas ir 227,92 eiro. Tajā nav iekļautas ēdināšanas izmaksas, tomēr jāskatās katrs

gadījums. Dažas aukles iekļaujas arī šajā summā un bērnu pabaro. Tomēr papildu maksu vecāki sedz paši.

Pieprasījums pēc auklēm ir, bet septembris gadu no gada viņām ir diezgan kluss mēnesis, jo daudzi iestājas dārziņā. Konkrētu skaitu nepateikšu, bet pagājušajā gadā šādas aukles bija kādiem 40 bērniem. Ministru kabinets paredz ne vairāk kā piecus bērnus pie aukles ar līdzfinansējumu. Ja kāda ņem vairāk, tad vecākiem par savu bērniņu pilnā summā jāmaksā pašiem. Šobrīd vēl varam vietu dārziņā piedāvāt 2016./2017. gadā dzimušajiem.

SKRUNDĀ ATBALSTU AUKLEI NEIZMANTO

2. Vija Zusmane, Skrundas pirmsskolas izglītības iestādes *Liepziedīņš* vadītāja:

– Pašlaik dārziņā ir 135 bērni un darbojas septiņas grupiņas. Daži vēl savu kārtu gaida, bet viņu nav daudz. Sākoties jaunajam mācību gadam, daudzi vecāki pārcēlās uz dzīvi citur –

Kolku vai Saldu, tāpēc vairāki bērni no dārziņa tika izņemti, dodot iespēju *Liepziedīņā* iestāties jauniem. Pavisam jauni ir uzņemti 35 bērni. Tie daži, kuri savu rindu nesagaidīja, devās uz Nīkrāces dārziņu, jo tur bija vairāk brīvu vietu.

Skrundā aukles ar līdzfinansējumu

vēl nav populāra alternatīva – pie mums šādu pakalpojumu neizmanto. Ja skatāmies tālredzīgi – kad beigsies pandēmija un varēs vairāk iesaistīties sabiedriskajā dzīvē, domāju, ka piedāvājums kļūs populārāks un kāda ģimene to izmantos.

VISAS VIETAS AIZŅEMTAS

3. Inita Turka, Kuldīgas privātās pirmsskolas izglītības iestādes *Mazo bērnu skola* vadītāja:

– Mums visas vietas ir aizņemtas. Vasarā ilgi domāju, ka varētu atvērt jaunu grupiņu četrgadīgiem un piecgadīgiem bērniem. Tomēr situācija valstī visu laiku ir tik neskaidra, ka izlēmām palikt jau pašreizējā sastāvā. Tas nozīmē, ka visus, kuri gribēja nākt

pie mums, diemžēl paņemt nevarējām. Mazo bērnu skolā ir 36 bērni – tieši tik, cik Ministru kabineta noteikumi to atļauj. Mums ir mazās grupiņas, kurās ir ne vairāk kā 12. Strādājam ar pašvaldības līdzfinansējumu, un tāda prakse ir visur. Atkarībā no vecāku deklarētās dzīvesvietas pašvaldība līdzfinansē gaitas bērnudārzā, un tas vecākiem ir liels atslogojums. Līdzfinansējums ir tik

liels, cik parastajā pirmsskolas iestādē. Un tad paliek maza daļiņa, ko maksā vecāki: ēdināšana un materiāli skolai. Ja trūcīgāki vecāki šo papildu summu nespēj samaksāt no savas kabatas, to nosedz skola, ne pašvaldība. Mums ir pamatzīglītības programma, tikai atšķirība tā, ka izmantojam Montessori materiālu klāstu.

Katrīna Blaua

FOTOKOMENTĀRS

Uz skolu! Bērnudārzu izlaižam!

Daigas Bitinieces teksts un foto

MANUPRĀT

Vai saikne starp vienaudžiem pārrauta?

Pavisam savādi šķiet no malas skatīties, kā skolēni atgriežas skolas solā pēc tik ilga mājās pavadīta laika, kad attālinājās ne tikai no klasesbiedriem, bet arī paši no sevis, no personības, kāda tā bijusi pirms gada. Lai gan gads nav ilgs laika posms, tomēr skolēnu dzīvē tam ir ļoti liela nozīme. Atceros: kad pati vēl biju skolniece, ik gadu likās, ka esmu cits cilvēks. Katru gadu piedzīvojot citādu emociju gammu, savās domās un saskarsmē ar vienaudžiem augot, mūsu klasi un arī citas tas satuvināja emocionāli. Mēs kopā ne tikai mācījāmies, bet arī guvām atziņas, izejot cauri izaugsmes piedzīvojumiem, veidojot draudzības saiknes. Draudzība ir īpaša nozīme. Tikai skolas laika draudzība spēj būt visstiprākā. Kādēļ? Tādēļ, ka tajā esam piedzīvojuši kopīgu izaugsmi un veidojuši to personību, kas pēc skolas gadiem diez vai vairs mainīsies. Tagad nespēju iedomāties, cik grūts šis laiks skolēniem bijis un cik grūti ir atgriezties skolas solā, kad katrs savās domās un darbībās ir audzis viens pats, bet klasē atgriežas pie svešām vai maz iepazītām personībām. Atliek cerēt, ka gada laikā skolēni nav auguši pārāk ātri vai par daudz norobežojuši domas no citiem un spēš atgūt sarautās draudzības saiknes vai izveidot jaunas.

Amanda Gustovska

RUNĀ SPECIĀLISTS

Vairāk mācībām un uzņēmējdarbībai

Ieva Birbele, biedrības *Daršim paši!* administratīvā vadītāja

Šajā gadā lauku attīstības programmas pasākumā *Darību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju (LEADER)* biedrība izsludināja divas kārtas: aktivitāti *Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai un teritorijas sakārtošanai*, kurā šoreiz varēja iesniegt mācību projektus, un aktivitāti *Atbalsts vietējās ekonomikas stiprināšanai*, kurā varēja pieteikties pamatlīdzekļu iegādei, lai uzlabotu vai radītu jaunu pakalpojumu vai preci.

Sabiedrisko labumu projektu kārtā saņēmām un apstiprinājām piecus. Tie paredz mācības senioriem Skrundā (digitālās prasmes, otrreiz izmantojamo materiālu lietojums, ārstniecības augi un dabas veltes, kustības un elpošana) un mācības Alšungas dienas centrā (jaunajām māmiņām, vingrošanas pamati senioriem, keramika iesācējiem, rokdarbi iesācējiem, kulinārijas pamati māsaimniecēm, veselīga uztura pamati jebkurā vecumā). Kuldīgas senioru skola plāno nodarbināt *Mākslas ABC*, bet citā projektā Kuldīgas jaunieši un bērni var piedalīties Ventas vainaga darbnīcā. Arī Vārmes iedzīvotājiem rudenī paredzētas mācības *Digitālo prasmju apguve*

dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Uzņēmējdarbības kārtā apstiprināti 11 projekti par 290 488 eiro, kuros plānots attīstīt galdniecību, pārtikas nozari, veterināros un citus pakalpojumus, kā arī spēcīnāt tūrisma ar jauniem ražojumiem, kas izceļ vietu, kurā ražošana notiek.

Šo gadu laikā, kopš LEADER projekti vērsti uz uzņēmējdarbību, vēlos uzsvērt veiksmīgo sadarbību starp biedrību *Daršim paši!*, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatoru un *Altum* Kuldīgas biroju. Pēdējā uzņēmējdarbības kārtā deviņi no 11 pretendentiem iesniedza pieprasījumu *Altum* finansējumam, lai realizētu LEADER projektus, un visi saņēma apstiprinājumu, kā arī septiņi pretendenti ir Kuldīgas inkubatora dalībnieki. Šādi sadarbojoties un izmantojot iespējas, uzņēmējs var savas biznesa idejas realizēt labāk.

Šīgada otrajā pusē biedrība Zemkopības ministrijā iesniedza pārejas perioda finansējuma pieprasījumu un saņēma apstiprinājumu, tādēļ nākamā gada janvārī, februārī plānojam izsludināt jaunas LEADER projektu kārtas gan uzņēmējiem, gan biedrībām. Jaunajā uzņēmējdarbības kārtā varēs pieteikties uzņēmumi ar apgrozījumu līdz 150 000 eiro. Līdz šim programmā LEADER varēja pieteikties ar apgrozījumu līdz 70 000 eiro.

Tāpat kā lielākā daļa, arī mēs gatavojamies jaunajam plānošanas periodam, lai nodrošinātu LEADER pieeju Kuldīgas novadā, kurā joprojām kā atbalstāmās prioritātes saglabāsies inovācijas, kopprojekti, jauni ražojumi vai pakalpojumi un tiks ieviesti jauni kritēriji atbalsta palielināšanai: bioekonomika, sociālā uzņēmējdarbība, viedo ciemu attīstība un jauniešu iniciatīva.

MUMS RAKSTA

Par bērnu interešu izglītību var atgūt pārmaksāto nodokli

Sākoties mācību gadam, Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina: iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, vecāki vai citi ģimenes locekļi daļu pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) var atgūt arī no tās summas, kas gada laikā samaksāta par bērnu (līdz 18 gadiem) interešu izglītību.

Visu šo gadu vēl var iesniegt deklarāciju par trim iepriekšējiem gadiem, pievienojot maksājumus par izglītību (tajā skaitā interešu), ārstniecību un citiem attaisnotajiem izdevumiem. VID aicina arī šogad saglabāt maksājumu dokumentus: čekus, kvītis, internetbankas izdrukas u.tml.

Nodokļa atmaksa pienākas par tiem pulciņiem, ko piedāvā izglītības iestāde, kā arī par tiem, ko piedāvā cita juridiska vai fiziska persona, kas Izglītības iestāžu reģistrā nav reģistrēta, taču tai ir pašvaldības izsniegta licence pulciņa darbībai.

Informācija – Izglītības iestāžu reģistrā: <https://viis.lv>. Savukārt par licencēm jāinteresējas pašvaldībā. Iedzīvotāju ērtībai VID ir apkopojis visas no pašvaldībām pieejamās ziņas.

Maksājuma dokumentam obligāti jāliecina, ka ir maksāts par bērnu (vārds, uzvārds, persona kods), jānorāda arī pakalpojuma veids (pulciņa nosaukums). Gada ienākumu deklarācija kopā ar attaisnojuma dokumentiem jāiesniedz

tam, kurš ir IIN maksātājs un kura dati norādīti maksājuma dokumentā, norēķinoties par interešu izglītību.

Attaisnotajos izdevumos par visu veidu izglītību (arī interešu) un ārstniecību summa par vienu bērnu 2020. gadā ir 600 eiro. Iesniedzot deklarāciju par pagājušo gadu, no šīs summas var saņemt nodokļa pārmaksu – 20%. Ja gadā samaksāts vairāk par 600 eiro, pārsnieguma daļa tiks pārcelta uz trim nākamajiem gadiem. Ja deklarācija iesniegta elektroniski, summas atlikums tiek aprēķināts un pārcelts automātiski.

Lai gada laikā saņemtie čeki, kvītis un citi dokumenti par attaisnotajiem izdevumiem nepazustu, neizbalētu vai citādi neietu zudumā un, sākot ar nākamā gada martu, tos ērti varētu pievienot deklarācijai, aicinām izmantot bezmaksas mobilā tālruņa lietotni *Attaisnotie izdevumi*. Tajā var visu gadu pakāpeniski uzkrāt čeku, kvīšu un citu dokumentu fotogrāfijas un aprakstus. Aizpildot deklarāciju, dokumenti jau būs VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) un tos varēs ērti pievienot. Lietotne pieejama viedtālrunos – vietnēs *Google Play* un *App Store*.

Ja ir jautājumi, var zvanīt pa konsultatīvo tālr. 67120000 vai sazināties EDS sadaļā *Sarakste ar VID*.

LASĪTĀJS VAICĀ

Privātā mežā var iet, ja īpašnieks ļauj

„Vai privātā mežā drīkst ogot un sēņot?” jautā lasītāja.

Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežzinis Indulis Sarma skaidro, ka tiesības un pienākumus nosaka Meža likums. Saskaņā ar 5. pantu fizisko personu uzturēšanos mežā var ierobežot īpašnieks vai tiesiskais valdītājs, vietu norobežojot ar pārskatāmiem brīdinājuma uzrakstiem. Savukārt 16. pantā norādīts, ka nekoksnes vērtības – savvaļas ogas, augļus, riekstus, sēnes un ārstniecības augus – ikviens var iegūt pēc sava ieskata, ja meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nav noteicis ierobežojumus. Tātad privātā mežā sēņot un ogot drīkst, ja ļauj īpašnieks un nav izlikti brīdinājumi. Var rasties strīds, ja informāciju, ka tas ir privātīpašums un ka nedrīkst bez atļaujas tajā uzturēties ne tikai ar nodomu lasīt sēnes vai ogas, bet arī tāpat vien, cilvēks nav redzējis. Platības ir lielas – žogu visām neapvilkt, kāds var ieiet pa taciņām,

bet pie katras zīmi neuzlikt. Tomēr saskaņā ar likumu īpašnieks no sava meža drīkst izraidīt ikvienu.

Savukārt valsts un pašvaldības mežos ļauts brīvi pārvietoties, ja normatīvajos aktos nav teikts citādi un ja nav ierīkotas speciālas nozīmes plantācijas (īpaši aizsargājamas vietas) vai iežogota platība dzīvnieku turēšanai nebrīvē un aizsargjosla ap ūdens ņemšanas vietām. „Vairākās valstīs Eiropā sēņošanai ar likumu noteikti ļoti stingri ierobežojumi un ne tikai īpaši aizsargājamās teritorijās vien, bet mums tādu vēl nav. Pārsvārā tie ir teorētiski, kas dod tiesības īpašniekam lemt pašam – neļaut vai ļaut,” piebilst I.Sarma.

6. septembrī mežos beidzās ugunsdrošais periods, kurā ierobežojumi un aizliegumi sargā no nelaimēm. Tomēr prātīgiem ar uguni jābūt arī turpmāk.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai svinat Tēva dienu?

Anita Ose, skolotāja:

– Mēs svinam, nopērkam kādu našķi, kas viņam garšo. Manuprāt, tas arī ir galvenais, ka viņu tajā dienā atceras un palutina. Tēvs pats gan negaida, lai apsveic. Bieži vien viņš Tēva dienu nemaz neatceras un par to jāatgādina. Viņš īpašu nozīmi tai nepiešķir. Vairāk šī diena man saistās ar darbu, jo skolā tiek organizēti pasākumi par godu tēviem. Tie saistīti ar kādu sporta veidu, piemēram, tētus esam aicinājuši uz stadionu spēlēt futbolu. Šogad tiks rīkotas basketbola spēles. No tēviem vienmēr ir liela atsauce.

Romāns Ņikiforovs, IT speciālists:

– Es zinu, ka tāda diena ir, pats arī šad tad esmu apsveikts, taču īpašu tradīciju nav. Mani parasti apsveic meita un sieva, kaut ko uzdāvinot. Iepriekšējo gadu uzdāvināja mašīnas atslēgas piekariņu ar koka izriezumu, kur rakstīts *Vislabākais tētis pasaulē*. Citu gadu ir dāvinājušas kreklu ar uzrakstu *Tētis – mūsu varonis*. Šī diena Latvijā vēl maz tiek svinēta, tādēļ, ka tā šeit ir nesen, taču domāju, ka laika gaitā arī šie svētki iedzīvosies līdzīgi kā Mātes diena un izveidosies tradīcijas. Cik zinu, Anglijā šī diena tiek svinēta daudz vairāk.

Juris Šironovs, strādā Talsu novada pašvaldībā:

– Man ģimene ir, bet bērnu nav. Nekad neesmu šai dienai piešķīris lielu nozīmi. Man liekas, ka tā nemaz netiek tā svinēta. Neesmu dzirdējis, ka kāds no pazīstamajiem to darītu. Lielāka nozīme tiek piešķirta bijušajai Padomju armijas dienai jeb vīriešu dienai 23. februārī. Tad gan tieku apsveikts: citreiz kolēģi piesprauž apsveikuma lapiņu pie durvīm vai uzdāvina ko saldu.

Aigars, tūrists:

– Es nesvinu. Bērni jau mani apsveic, ne vienmēr, bet citreiz saņemu kādu kartiņu ar uzrakstu *Apsveicu Tēva dienā*. Taču pats šai dienai nepievēršu lielu nozīmi, pirms pāris gadiem pat nezina, ka tāda ir. Uzskatu, ka šo dienu svin tie, kas paši kādas tradīcijas ieviesuši un svin jau no sākta gala.

Marta Danenberga, mamma:

– Mans vīrs strādā ārzemēs, tādēļ neiznāk apsveikt. Ne reizi nav iekritis, ka viņš Tēva dienā būtu mājās. Bet es šo dienu atceros un vienmēr viņu apsveicu: uzrakstu vatsapā vai piezvanu. Cik svarīgu viņš šo dienu uztver, nezinu. Man šķiet, ka lielāka nozīme tomēr piešķirta Mātes dienai. Taču mans tētis pats bieži atgādina, lai viņu apsveic, jo viņam šī diena ir svarīga. Kad viņa nav mājās, apsveicu piezvanot, bet, ja ir, tad aizvedu ziedus. Viņš ir minējis, ka nesaprot, kāpēc ziedus dāvina tikai sievietēm, jo pats priecājas, ja aizved kādu pušķi.

Ingus Timbers, audzina bērnu:

– Jā, svinu. Parasti ģimene apsveic. Sieva pagatavo kaut ko, kas man garšo. Man ir trīs bērni, vecākajam drīz būs 15 gadi. Viņi mani atceras apsveikt katru gadu, uztaisot vai nu kopīgu, vai katrs savu apsveikuma kartiņu. Pats arī sveicu savu tēvu, parasti aizbraucot ciemos, kādu ciema kukuli aizvedot.

Amanda Gustovska, Jāņa Siliņa foto

Pagaidām apkures tarifs ir noteikts

Jaunais siltumapgādes tarifs Rudbāržos no 1. septembra ir 66,12 eiro/MWh (bez PVN), Skrundā – 76,53 eiro/MWh. To Kuldīgas novada dome apstiprinājusi šai apkures sezonai.

Tas aprēķināts saskaņā ar Skrundas novada domes noteikumiem. Rudbāržos maksa būs par 21%, bet Skrundā – apmēram par 26% lielāka. To lielākoties ietekmē būtiskais pieaugums dabasgāzes cenai, kas kāpusi gandrīz divas reizes. Pārējās izmaksas mainījušās nedaudz.

SIA *Skrundas komunālā saimniecība* (SKS) 13. maijā uz gadu noslēgusi līgumu ar SIA *Elenger* par dabasgāzes fiksēto cenu – 24,10 eiro/MWh (bez PVN). Taču jau pēc domes lēmuma uzņēmums pašvaldību informējis, ka līguma saistības nevar izpildīt, tāpēc līgumu lauž. Izzinot iespējamās piegādātājus, konstatēts, ka cena ir daudz augstāka. Pašlaik vienīgais, kurš piedāvāja līgumu slēgt uz garāku termiņu, vienlaikus piedāvājot zemāku cenu (39,74 eiro/MWh), ir *Elektrum*. SKS noslēgusi līgumu par iespējami zemāko cenu, bet tas nozīmē, ka ar apstiprināto tarifu nevar izmaksas nosegt un tas būs jāpārskata vēlreiz. Lai lemtu, ko darīt, jautājumu skatīs domes attīstības komiteja.

Jana Sūrums

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Agresīvs viltus zvanītājs, izbraukāts rapša lauks

Sagatavojusi Valsts policijas (VP) Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

Aizvadītajā nedēļā Kuldīgas iecirknī sākti desmit administratīvā pārkāpuma procesi.

Viens no tiem sākts par nepamatotu izsaukumu, proti, 4. septembrī ap 12.20 no kāda vīrieša saņemta ziņa, ka Kuldīgā nenoskaidrotas personas viņam draud. Likumsargi ieradās norādītajā vietā un noskaidroja, ka tur dzīvo zvanītāja radnieks. Taču gan radnieks, gan pats it kā zvanītājs apgalvoja, ka policijai nav zvanījuši un tajā brīdī nav bijuši mājās. Arī zvanītāja telefona numurs neatbilda tam, kas pieder vīrietim, kura vārds telefonsarunā nosaukts. Kļuva skaidrs, ka kāds uzdevies par citu cilvēku un inspektori aizbraukuši pie tiem, kuriem ar šo zvanu nav nekāda sakara.

Likumsargi, izmantojot ne vien policijas datubāzes, bet arī sociālos tīklus un citu palīdzību internetā, zvanītāju un viņa e-pastu noskaidroja. Policisti atzvanīja uz to telefonu, no kura nāca izsaukums, taču, jautāts, kādēļ viņš zvanījis par neesošu notikumu, vīrietis neatbildēja, vien kļuva agresīvs un par policiju izteicās rupji. Par to pret viņu pārkāpuma process nav sākts.

Savukārt divi administratīvie procesi sākti par satiksmes negadījumiem, kuros, sabojājot gan stāvošu automašīnu, gan elektrības sadales skapi, vainīgie no notikuma vietas aizbrauca. Vēl divi procesi – par iespējamu braukšanu reibumā. 2. septembrī Kuldīgā, Stendes ielā, apturēts vīrietis, kurš automašīnu vadīja 0,61 promiļu reibumā. 5. septembrī Rudbāržos konstatēts, ka izbraukāts rapša lauks. Uz aizdomu pamata par to, ka autovadītājs, iespējams, atradies narkotisko vielu iespaidā, viņš nogādāts medicīnas iestādē uz ekspertīzi.

Tāpat pārkāpuma process sākts par satiksmes negadījumu, kurā cietis cilvēks, jo 8. septembrī ap pusnakti saņemta ziņa, ka tāds noticis Pelču pagastā. Noskaidrots, ka vīrietis uz lauka strādājis un ar traktoru iebraucis grāvī, kur apgāzies. Ar traumām viņš nogādāts slimnīcā. Atklājās, ka braucējam beidzies traktora vadītāja apliecības derīguma termiņš, kā arī, iespējams, viņš bijis alkohola reibumā.

Nedēļas nogalē konstatēts, ka Kuldīgas novadā no kāda autoservisa nozagta automašīna, kas vēlāk atrasta uz ceļa Kuldīga–Skrunda. Ir sākts kriminālprocess, un iespējams vainīgais aizturēts.

Saslimuši, bet ar simptomiem nav nākuši

Redakcija e-pastā saņēma kāda tēva vēstuli par to, ka viņa bērns apmeklē Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādi *Biļte* un tur Covid-19 dēļ vienai grupai noteikta karantīna, jo esot saslimušas skolotājas. Viņš arī pārmet tiem, kuri rīko protestus pret vakcināciju, jo uzskata, ka tās ir šo aktivitāšu sekas.

Biļtes vadītāja Līga Megne *Kurzemniekam* skaidro, ka vairums darbinieku ir potēti, pārējie regulāri nodod testus. Visi Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) un Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumi tiek stingri ievē-

roti. Ar slimības simptomiem neviens darbā nekad neesot ieradies. Jā, divi darbinieki ir saslimuši (tostarp viens, kurš saņēmis poti), bet ar simptomiem uz bērnudārzu cilvēki nav nākuši.

Kā informē SPKC, arī potētie var saslimt, bet retāk un, ja tā notiek, tad neslimo smagi. Piemēram, ir dati par pagājušo nedēļu, kad atklāti 2199 inficēšanās gadījumi: 80% nebija pret Covid-19 vakcinēti, bet 20% bija.

Nemot vērā SPKC norādījumus, piesardzības nolūkos tagad bērnudārzā noteikta karantīna. L.Megne piebilst, ka situāciju vajadzējis mierīgi pārrunāt,

nevis izteikt nepamatotus pārmetumus – darbiniekiem jau tā jāstrādā stresa apstākļos, un negācijas slimības izplatību nemazinās.

Pašvaldības izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure apliecināja, ka informācija par šo gadījumu ir, bet nekādi pārkāpumi neesot konstatēti. Mūsu izglītības iestādēs nav tik nepazīnu skolotāju, kuri kaut ar mazākajiem simptomiem ierastos darbā, sacīja S.Dubure. Obligāta potēšana nav noteikta, bet jāievēro visi higiēnas nosacījumi, tostarp jālieto maskas.

Daina Tafelberga

Skrundas bērnudārzam jauna vadītāja

Skrundas pirmsskolas izglītības iestāde *Liepziediņš* ir daudzveidīga un mūsdienu vajadzībām atbilstoša, mājīga un radoša vieta – tādu vīziju redz jaunā vadītāja Vija Zusmane, kura amatā stājusies 2. augustā.

Vijas Zusmanes arhīva foto

Skrundas bērnudārzā *Liepziediņš* darbu sākusi vadītāja Vija Zusmane.

Vēl viņa grib redzēt profesionālus, saliedētus, progresīvus, idejām atvērtus darbiniekus, kuri bērnus sagatavo pamatzglītībai, rosinot izzināt, mācīties un darboties drošā un dabai draudzīgā vidē.

„To visu var izdarīt tikai komandā,” saka V.Zusmane. Bērnudārzs no ārpusēs ir ļoti skaists, jo nesena atjaunots. Tomēr viņa grib, lai remonts notiktu arī telpās un lai bērnu mācībām būtu vislabākā materiālā bāze. „Projektu un

ieceru ir daudz,” vadītāja atklāj, priecājoties par jau realizēto, – Skrundā atvērts robotikas jeb *Lego* konstruēšanas pulciņš un ansamblis. Viņa uzrunājusi Liepājas uzņēmumu *Valodu vēstniecība*, lai būtu arī angļu valodas pulciņš. „Man sākumā gribētos izdarīt un tikai tad runāt,” saka *Liepziediņa* vadītāja.

Ar pedagoģiju V.Zusmane saistīta jau ilgi. Dzimusi un augusi Skrundā, dzīvojusi Rīgā un studējusi Vācijā. Bijusi vācu valodas skolotāja Aizputē,

Skrundā, Saldū un Brocēnos. Skrundas vidusskolā vācu valodu māca joprojām. Bērnudārza vadītāja priecājas, ka pirmo reizi viņa dzīvo tik tuvu darbam – tikai trīs minūšu attālumā.

„Man patīk sevi pilnveidot un mācīties ko jaunu. Uzskatu, ka arī maniem kolēģiem tas vajadzīgs,” saka vadītāja. Viņa uzaicinājusi lektori Dailu Frīdmani no Brocēniem, kura stāstīs par darbu ar vecākiem un par bērnu motivāciju.

Katrīna Blaua

Mazās saimniecības var saņemt atbalstu

Tikko atvērta jauna kārta atbalstam uzņēmējdarbības sākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības.

Kā informē Lauku atbalsta dienests (LAD), šī ir piektā projektu pieņemšanas kārta, kas norit līdz 8. oktobrim. Pieejamais finansējums ir 15 miljoni eiro no Eiropas Savienības atveseļošanas instrumenta. Mazā saimniecība

var saņemt līdz 15 tūkstošiem eiro. Tos izmaksās divās daļās: pirmā būs 80% atbilstoši saimniecības attīstības plānam, otrā – 20%, ko izmaksās pēc darba pabeigšanas. Projekta iesniegums jāsaņem sadarbībā ar konsultantiem, un to saraksts pieejams dienesta mājaslapas sadaļā *Atbalsta veidi – Projekti un investīcijas*.

Augustā LAD tiešsaistē informēja par saņemšanas nosacījumiem, pieteikšanās un citiem jautājumiem. To vēl var noklausīties vietnē *YouTube: Vebinārs par pasākumu „Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības”*.

Daina Tafelberga

Tēvs nav palīgs – viņš ir ģimenes daļa

INGUS BĒRZIŅŠ ir tēvs četriem fantastiskiem bērniem un portāla *Delfi* galvenais redaktors. Un tieši viņš, apspriežoties ar dzīvesbiedri, izvēlējās doties bērnu kopšanas atvaļinājumā, lai vairāk laika veltītu ģimenei. Kā uzskata Ingus, bērnu audzināšanā un ģimenes kopābūšanā tēvam ir liela nozīme.

Pastāsti par sevi un to, ko dari!

Piedzimu Rīgā 1975. gadā, taču nepilna gada vecumā sāku dzīvot senču mājās Kuldīgas novadā – saimniecībā, kuru pirms 100 gadiem mans vecvecēvs iegādājās no Mazīvandes baroneses fon Betiheres. Mani audzināja vecvecāki – pensionēti lauksaimnieki, inteliģenti un labestīgi cilvēki, kuri ielika pamatus manai vērtību sistēmai. Skolā gāju Rīgā, kur dzīvoju kopā ar māti, taču visus brīvlaikus un nedēļas nogales atkal pavadīju Kuldīgas pusē, darot lauku darbus. Kopš 90. gadiem īpašums atkal pieder mūsu ģimenei, pašlaik saimnieks esmu es, un, arvien ērtākam kļūstot attālinātajam darbam, ar ģimeni dalām laiku starp dzīvi Rīgā un laukos. Kopš 1994. gada strādāju žurnālistikā, kopš 2001. gada esmu portāla *Delfi* galvenais redaktors. No sirds lepojos, ka 20 gadu laikā kopā ar kolēģiem ir izdevies šo mediju izveidot par nozares flagmani: mums ir lielākais lasītāju skaits starp visiem Latvijas medijiem, lielākais abonentu skaits starp ziņu medijiem, kā arī stratēģiski mērķi palīdzēt visai sabiedrībai dzīvot labāk un laimīgāk.

Iepazīstini ar saviem bērniem!

Lielā meita no pirmās laulības ir ļoti mērķtiecīga un uz sasniegumiem vērsta. Priecājos, ka viņā vienlaikus ieaudzināta gan cieņa pret labu izglītību, gan bohēmas gars. Līdz pat šai vasarai viņa dzīvoja mūsu mājsaimniecībā, bet tikko ir devusies savā dzīvē. Šogad izturēja pamatīgu konkursu un iestājās Tartu universitātē, kur studēs biotehnoloģijas. Vasarā viņa Kuldīgā strādāja kafejnīcā *Residence*. Pērn meitas 18 gadu jubilejā, kurā piedalījās ap 30 jauniešu 17–20 gadu vecumā, tiku uzaicināts par dīdžeju, un tas man kā vecam pankam šķiet viens no augstākajiem pagodinājumiem, ko psmūžā pieredzēt. Tagad mūsu ģimenē aug trīs puīšļi: četrarpus, divarpus un vienu gadu veci. Vecākais ir ļoti ekspresīvs – no tiem, par kuriem saka: „Ists dzīvsudrabs!” Šovasar pēc bērnu audzinātāju raksturojumiem, kuros vairākkārt atkārtojās tas, ka viņš ar savu dzīvesprieku nepārtraukti aizrauj pārējos bērnus un visās situācijās viņam ir kāda atbilstoša dzejoļa rindiņa, ko noskaidrīt. Vidējais ir apgarots fantazētājs ar eņģeļiša seju. Uz viņu nav iespējams sadusmoties, lai gan būtu, par ko, – pašlaik viņš atrodas savā divgadnieka krīzes epicentrā un,

„Tas mums ir ļoti būtiski – ka nevis es piedalos jaunpiedzimušā bērna kopšanā, atslogojot māmiņai pusi no rūpēm, bet mēs, abi vecāki, par 100% esam nodarbināti ar bērnu audzināšanu.”

Daudzbērnu ģimenes tēvs, portāla *Delfi* galvenais redaktors Ingus Bērziņš secinājis: sadalīt laiku starp darbiem, bērnu aprūpi un pilnvērtīgu dzīvi visiem kopā var iemācīties.

piemēram, var pusstundu brēkt par to, ka pats gribējis pieliet pienu brokastu pārslām. Par jaunākā raksturu vēl par agru spriest, bet jau redzams, ka viņš smaida daudz vairāk nekā vecākie brāļi viņa vecumā, mīl pieglausties, māk ilgstoši būt viens pats.

Kā nolēmi doties bērnu kopšanas atvaļinājumā?

Mēs ar dzīvesbiedri rūpīgi plānojam, kā īsti savu dzīvi nodzīvot piepildītāku. Pie tā pieder arī vēlme uzmanīgi izsvērt, kā nodrošināt vislabākos apstākļus harmoniskai ģimenes dzīvei. Tāpēc, kad gaidījām trešo mazuli, vairākus vakarus pasēdējām un manam bērnu kopšanas atvaļinājumam apspriedām plusus un mīnus. Padomājām par finanslielo pusi, jo otrais puika vēl neiet dārziņā un mums nav nevienu vecvecāku, kam palūgt bērnus pieskatīt. Saprātām, ka visprātīgāk būs, ja būšu nepārtraukti kopā ar sievu un bērniem. Šķita zīmīgi, ka tieši ap to laiku uzņēmumā, kurā strādāju, bija nobriedušas strukturālas pārmaiņas – pienākumi, kurus es veicu, jebkurā gadījumā būtu jānodod citiem kolēģiem. Attiecīgi mana *pazušana* šķita pat savā ziņā

noderīga, lai šīs pārmaiņas ātrāk ieviestu.

Atturēšos spriest, vai es mudinātu vīriešus vairāk doties bērnu kopšanas atvaļinājumā, jo katrā ģimenē apstākļi ir citādi. Tomēr ļoti iesaku nebaidīties detalizēti aprunāties, vai šāds solis varbūt palīdzētu ģimenei visharmoniskāk un laimīgāk nodzīvot laiku pēc bērna dzimšanas, un tas noteikti labvēlīgi iespaidos ģimenes laimi daudz gadu garumā.

Kā tiek aizvadīta ikdiena ar ģimeni?

Patiešām nevaru nosaukt nekādus sarežģījumus, esot mājās ar bērniem. Būtu netaktiski domāt, ka mainīt piekakātas autiņbiksītes, dziedāt šūpuļdziesmas, vārīt biezenišus u.tml. ir kaut kāds sarežģījums iepretim *„nesarežģītajam”* darbam birojā.

ir tikai mātes uzdevums. Vēl jāuzsver, ka bērna kopšanas atvaļinājumā mazos situācijā, kad ģimenē ir trīs mazi puikas, un tas mums ir ļoti būtiski – ka nevis es piedalos jaunpiedzimušā bērna kopšanā, atslogojot māmiņai pusi no rūpēm, bet mēs, abi vecāki, par 100% esam nodarbināti ar bērnu audzināšanu. Vienlaikus ar

rūpēm par zīdaini ir podiņmācība vidējam ar daudzām piecūratām biksēm, pedāļriteņa mācība vecākajam ar daudziem kritieniem un dusmām uz pasauli utt., utt., un tas viss nebeidzas nekad. Esmu gandarīts, ka ar to visu darbojos, nevis esmu caurām dienām kaut kur *darbiņā* vai kā vecajā dzejolī: „Uzzīmēšu tēti – liela, liela avīze, apakšā tētis.”

Mūsu uzņēmuma valdes priekšsēdētājs mēdz ironizēt, ka viņš vienmēr atbildīgam projektam izvēlēšies daudzbērnu mammu, jo viņa vislabāk zina, kā strukturēt savu laiku. Tā arī ir – mēs ar dzīvesbiedri esam ļoti labi iemācījušies šogad tam visam pa vidu atrast iespēju noskatīties Jaunā Rīgas teātra seriālu *Agentūra* un izlasīt daudz burvīgu grāmatu, pabūt ar visiem puikām Sāremā, Itālijā un Grieķijā, apdarīt visus pavasara un vasaras darbus mūsu lauku īpašumā, noorganizēt skais-tas, plašas Jāņu svinības un – pats galvenais – vakaros, kad, kā astoņos sāk, tā pēc desmitiem visi iemidzināti, pasēdēt pie sarkanvīna un drusku parunāt par lielajiem dzīves jautājumiem.

Vai jūsmājās tiek svinēta Tēva diena?

Uzaugu visai konservatīvā ģimenē, un mans iekšējais es kaut kur dziļi zemapziņā pretojas visam jaunajam: Valentīndienai, Helovīnam, arī Tēva dienai. Neesam svinējuši, un vismaz pagaidām man nemaz neprasās, ka manā ģimenē ko tādu vajadzētu.

Mātes dienā gan, protams, ar puikām mūsu māmiņai vienmēr gatavojam mīļus pārsteigumus.

Kā tu vērtē tēva nozīmi un dalību ģimenes dzīvē?

Pats esmu uzaudzis bez tēva un nekad šo apstākli neesmu uzskatījis par kaut ko tādu, kas manu dzīvi būtu iespaidojis nelabvēlīgi. Ja ģimenē ir gaišums, labestība un cieņa pret zināšanām un izglītību, ir pilnīgi vienalga, kādā formātā šī ģimene ir: tēvs un māte, vienuļā māte, vienuļais tēvs, kaut vai divas mātes vai divi tēvi... Esmu pateicīgs liktenim, ka mums ar dzīvesbiedri saskan izpratne par to, kas ir vērtīgs un labs, un to arī cenšamies ieaudzināt mūsu puīšļos. Arī draugu un paziņu lokā redzu daudz tēvu, kuri varētu būt paraugs visiem citiem. Piemēram, mūsu kaimiņš uz kvadricikla vakaros mīļi kopā ar savu mazo meitu atbrauc uz ganībām govīs dzīt mājās, un ir skaidri redzams, cik viņš ir brīnišķīgs tētis un kā meita viņu mīl.

Diskusiju par tēva nozīmi un dalību ģimenes dzīvē var un vajag aktualizēt un rosināt cilvēkus aizdomāties, kā būt labākiem tēviem. Taču, izmantojot gadījumu, vēlos uzsvērt: ja tā padomā, starp mums taču ir milzum daudz superīgu tētus!

Kā jums visiem kopā pagājis pandēmijas laiks?

Šis ir trāpīgs jautājums mūsu situācijā. Par to ar dzīvesbiedri esam nereti domājuši. Interesantā kārtā sakrita mans bērna kopšanas atvaļinājums un pandēmijas radītie apstākļi, kad visām ģimenēm tāpat nācās noslēgties savā šūniņā, jo iespējas laika pavadīšanai ārpus mājas bija tuvu nullei. Nav nozīmes spekulēt ar pārdomām, kā būtu bijis, ja mana personiskā *mājsēde* būtu tajā laikā, kad nebūtu *lielās mājsēdes*. Mūsu gadījumā tas radīja daudz ideju tam, kā atlikušo dzīvi nodzīvot jēgpilnāk, jo vienkārši bija lieliska iespēja par to domāt. Tādas nebūtu, ja man būtu jāturpina iet uz darbu astoņas stundas dienā piecas dienas nedēļā.

Kāds ir tavs ieteikums tētiem un arī mammām, kas lasīs šo intervju?

Varbūt šī ir vēl viena atbilde uz jautājumu, vai es ieteiktu citiem tēviem ņemt bērna kopšanas atvaļinājumu. Lai cik daudz piekakātu pamperu būtu jānomaina, jums noteikti šajā laikā būs iespēja padomāt par to, ko vispār gribat no savas dzīves, jo būs domāšanai labvēlīgi apstākļi – jūs jebkurā gadījumā jau būsiet uz gadu izkāpuši ārpus vāveres riteņa.

Tirgus – balzams dvēselei

Teju pirms desmit gadiem Aizputes ielā pēc pārbūves tika atklāts Kuldīgas pārtikas preču tirgus, un arī šodien tāpat kā senāk tur notiek rosība: ir pārdevēji, un ir pircēji.

Toreiz tirgus faktiski uzcelts no jauna. Tika nojaukti vecie kioski, letes un nojumes, vietā uzceltas mūsdienīgas tirdzniecības vietas, uzlabots ūdensvads, lietusūdens un sadzīves kanalizācija, elektroinstalācija. Apkārt ir koka žogs, soliņi. To paveica SIA *Pretpils*, un 2011. gadā tirgus bija izvirzīts starp piecām labākajām Kuldīgas novada gada būvēm.

Tagad tirgotāju vasarā esot daudz – pat ap 50, klusāk ir ziemā. „Topa mēnesis ir maijs – tad vairums steig pirkēt stādus. Ir pastāvīgie pārdevēji un tādi, kas nāk sezonāli, piemēram, pārdot ābolus vai bumbierus. Labi mežā aug sēnes, un daudzi piedāvā tās,” stāsta tirgus pārzine Viola Ozola. Viņa novērojusi, ka teju katram pārdevējam izveidojies savs klientu loks. „Te nāk paaudze, kurai pāri piecdesmit. Diemžēl nenāk jaunie – viņi labāk iepērkas lielveikalos. Sarunās mums ir uzdots jautājums: „Ko tur var nopirkt?” Savukārt vecākajai paaudzei tirgus ir kā balzams dvēselei. Viņi nāk agri, ir sapucējušies.”

Joprojām tirgus strādā trīs reizes nedēļā: otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Sestdiena ir kulminācija – tad ļaužu visvairāk. „Epidemioloģisko ierobežojumu dēļ gaļas un piena paviljonā vienlaicīgi var atrasties desmit cilvēku, un aiz durvīm veidojas gara rinda, taču noteikumi jāievēro,” uzsver V.Ozola.

Vairāk nekā piecus gadus piemājas saimniecības *Blāzmas* ražu uz Kuldīgu pārdot ved vārmenieki Simona un Guntis Zanderi. Sākuši ar kartupeļiem, bet palēnām daudz kas nācis klāt. „Vēl audzējam kāpostus, burkānus, kabačus, ķirbjus, siltumnīcā tomātus. Esam arī mājražotāji un piedāvājam pašu gatavotus marinējumus,” stāsta S.Zandere. „Nav viegli atrast savu klientu loku, bet, ja tas atrasts, nedrīkst pievilt. Kuldīgas tirgus mums patīk, tikai pircējus vajag vēl un vēl.”

Laidu pagasta piemājas saimniecībā *Bandžēni* izaudzēto Ilzei Prātiņai palīdz tirgot mazmeita Madara Rancāne. I.Prātiņa te darbojas 20 gadus un ir pieredzējusi dažādus pārmaiņu laikus. „Uzcēla jaunu tirgu, bet viss nav gluži tā, kā vajadzētu. Gribētu, lai ūdens būtu visu cauru gadu, bet ziemā to atslēdz. Mums ūdeni vajag, jo ziemā tirgojam arī zivis, tāpēc nesam no labierīcībām. Tāda neizprotama situācija 21. gadsimtā. Par kiosku mēnesī maksājam krietnu naudu – 160 eiro. Nopelnīt var, bet kovida laikā tirgus kļuvis švakāks – daudzi agrākie klienti nenāk.” Laidos tiek audzēti kartupeļi, kabači, citi dārzeņi. „Piecās lielās siltumnīcās ieiet 1200 stādu, pārējās ir mazākas. Pandēmijas laikā cilvēki brauc arī pie mums, un ļaujām produkciju izvēlēties pašiem.”

Pirmo gadu Kuldīgas tirgū produkciju pārdod *Ilzes gardumi*, kas piedāvā kūkas, raušus, bulciņas, cepumus, maizi, arī kulināriju: plācenīšus, kotletes. „Panākumi ir labi – jau izveidojies klientu loks. Ja kāds mūs sestdienās nevar sagaidīt, zvana un kāroto pasūta,” saka Ilze Koškeviča, kura pirms mēneša apprecējusies, un tagad dzīvesbiedrs Mārtiņš Koškevics esot virtuvē liels palīgs. Jaunie cilvēki novērojuši, ka pircējiem ļoti garšo pumpernīķeļi. „Tie mums ir topā, vēl daudziem garšo burkānu rauši,” saka Ilze. „Mani kā mazo ražotāju pandēmija nav ietekmējusi. Pircēji novērtē, ka viss tiek gatavots mājās un ir bez konservantiem. Vietējos cilvēki atbalsta.”

Tirgus darbu sāk 7.00, bet *Talsu piensaimnieku* pircēji sāk gaidīt jau no sešiem rītā. „Mēs to zinām, tāpēc cenšamies sešos būt klāt,” saka pārdevēja Zane Vadone, kura šurp brauc 12 gadus. „Domāju, ka mums izveidojusies laba sadarbība. Visvairāk pērk krējumu, pienu – izlejamo produkciju, arī sieru dūšīgi ēd.”

Garām nevaram paiet vietai, kur uz galda izliktas krāsainas adītas zeķes, jo tās piesaista uzmanību. „Man jau no bērnības patīk koka krāsas, es nemaz uz tām pelēkajām neskatos,” saka adītāja Irēna Puķe, kura atbraukusi no Vānes pagasta Kandavas novadā. „Nevar teikt, ka adu sen, jo pirmās zeķes noadīju pirms gadiem sešiem. Tagad tuvojas rudens, un cilvēki lūkojas pēc siltām zeķēm.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Žurnālisti ieklausās padomos

Kādi likumi žurnālistam jāievēro, bet kas jāzina, lai aizstāvētu savas tiesības sniegt objektīvu informāciju? Kā nošķirt, kur profesionālajā darbībā ir ētikas robeža?

Trešo gadu kolēģi pulcējas, lai zināšanas papildinātu ASV vēstniecības atbalstītā projektā *Praktiski padomi un pieredze reģionālo mediju redakcijas darbā*. Mācības rīko Latvijas Žurnālistu asociācija.

Augusta izskaņā Liepājā dalībniekus sagaidīja laikraksta *Kurzemes Vārds* kolēģi. Pēc ekskursijas pa redakciju visi devās uz koncertzāli *Lielais dzintars*, kur notika seminārs, un tajā piedalījās arī *Kurzemnieka* pārstāvji. Uzklaušjām

gan izglītojošas lekcijas, gan *Kurzemes Vārda* un *Neatkarīgo Tukuma Ziņu* pieredzi par uzņēmuma biznesa modeli un darbību sociālajos medijos.

Gods, cieņa un pieejama informācija

Kādi ir mediju darbības juridiskie aspekti un problēmas? To skaidroja juridiskā biroja *Sorainen* advokāts *Andris Tauriņš*, kurš laikrakstu *Bauskas Dzīve* tiesā aizstāvējis pret pašvaldības izdevumu *Iecavas Ziņas* un arī pret valsti.

KO DRĪKST PUBLICĒT, KO NE?

„Kas ir žurnālists, kuram ir tiesības informāciju iegūt? Jābūt līgumam ar redakciju, vai arī jābūt Latvijas Žurnālistu asociācijas biedram. Žurnālistam ir tiesības vākt informāciju jebkādā ar likumu neaizliegtā veidā, lai jebkura ar likumu neaizliegta avota. Joprojām spēkā ir krietni novecojušais likums *Par presi un citiem masu informācijas līdzekļiem*. 5. pants norāda, ka masu informācijas līdzekļiem ir tiesības saņemt informāciju no valsts un sabiedriskajām organizācijām, tai skaitā pašvaldību kapitālsabiedrībām. Valsts un sabiedrisko organizāciju amatpersonas var atteikties to sniegt vien tad, ja tā nav publicējama saskaņā ar minētā likuma 7. pantu, piemēram, nav publicējamā ziņas par valsts noslēpumu, tādās, kas propagandē karu, rasu, nacionālo, reliģisko pārkāpumu. Tas pats attiecināms

„Žurnālistam ir tiesības uz informāciju un tiesības to nodot sabiedrībai. Līdzīgi strādā advokāti, un arī mums ne vienmēr informācija tiek dota,” saka juridiskā biroja *Sorainen* advokāts *Andris Tauriņš*.

„Viena no sarežģītākajām lietām ir nošķirt viedokli no ziņām.”

Satversmes 100. pants saka:

ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust uzskatus. Cenzūra ir aizliegta.

uz pirmstiesas izmeklēšanas materiāliem, ja nav prokurora vai izmeklētāja rakstveida atļaujas. Aizliegts publicēt ziņas, kas satur personu korespondenci, telefonsarunu ierakstus, bez cilvēka piekrišanas – arī ziņas par veselības stāvokli. Nedrīkst izpaust komercnoslēpumu. Bet daudzreiz ar to tiek spekulēts. Kas īsti ir komercnoslēpums? Likums definē: informācija, kas pieder komersantam un kurai ir zināma vērtība; ja tā nonāktu aprītē, uzņēmumam rastos zaudējumi. Bet, lai šīs ziņas pasargātu, komersantam jāizpilda vairāki noteikumi, piemēram, tās jāapzīmē ar ierakstu *Konfidenciali*. Gada pārskats vai iepriekšējā gada peļņa nav komercnoslēpums – tā ir publiski pieejama informācija.

Savukārt Informācijas atklātības likums nosaka, kura informācija ir pieejama un kuru var publicēt, jo mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrībai būtu pieejamas tās ziņas, kas ir iestādes rīcībā un ko

lai ir pienākums rādīt. Visai bieži iestādes uzsver, ka informāciju nevar sniegt, jo tā domāta iekšējai lietošanai. Bet pēc kāda laika var atkal pārjautāt, jo visu laiku tā nevar būt domāta iekšējai lietošanai.

Tagad varam pasmaidīt, bet vēl nesen, sargājot fizisko personu datus, tika dzēsti vārdi, uzvārdi, gadi, lai gan pašvaldības publiski sumināja simtgadniekus. Jāatgādina elementāra patiesība: žurnālists darba vajadzībām drīkst personas datus apstrādāt un tam nav jāprasa piekrišana. Bet vienmēr jāatceras, ka jāaglabā profesionalitāte – jāizvērtē, cik katrā gadījumā tas nepieciešams.”

CIK VAJAG, LAI SKRIETU UZ TIESU?

„Svarīgi ir neaizmirst arī par goda un cieņas jautājumu. Visi savā ziņā esam egoistiskas būtnes. Vienu nosauc par stulbeni – viņš uzreiz skrien uz tiesu, citiem vajag vairāk un pamatotāk. Katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt

„Žurnālists darba vajadzībām drīkst personas datus apstrādāt, un tam nav jāprasa piekrišana. Bet jāizvērtē, cik katrā gadījumā tas nepieciešams.”

ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja vien ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai. Bet kas ar šiem terminiem tiek saprasts? Teorijā godu saprot kā cilvēka sabiedrisko novērtējumu, kas rodas saistībā ar viņa uzvedību sabiedrībā, savukārt cieņu – kā sabiedriskā vērtējuma atspoguļojumu paša apziņā, tādā cilvēka pašnovērtējumu.

Viena no sarežģītākajām lietām ir nošķirt viedokli no ziņām. Man šķita, ka man ar to nav problēmu. Aizgājām uz tiesu, jo kādā preses konferencē Aivars Lembergs visai skaidri pateica, ka *Delna* ir ārvalstu spēcīgu finanšu organizācija. Viedoklis vai ziņa? Organizācija apvainota kriminālā darbībā. Pirmā tiesa pateica, ka tas ir viedoklis, arī otrā, ka viedoklis, un lietu neierosināja. Iesniedzām sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesā, bet tā ātri pateica, ka lietu neierosinās. Mazliet biju sašutis, jo tas pierāda, ka arī advokātiem ir grūti, ja nav normālu vadlīniju.”

Ētikas smalkās robežas

Kāpēc izveidota Latvijas Mediju ētikas padome un ko tā dara, skaidro valdes pārstāvis un kultūras ministra padomnieks mediju jautājumos *Jānis Lielpēteris*.

MEDIJU DIBINĀTA BIEDRĪBA

„Pirms pāris gadiem Kultūras ministrijā sākās diskusijas, ka jāpievēršas mediju ētikai. Tika rakstīts konceptuāls ziņojums un piedāvāti trīs varianti: izveidot jaunu valsts pārvaldes institūciju; pie tiesībsarga izveidot departamentu, kas būtu mediju ombuds jeb ētikas tiesībsargs; pašai nozarei izveidot regulējošu mehānismu jeb biedrību, kurā medijus apvienot. 2018. gadā Ministru kabinets ziņojumu apstiprināja, kā labāko izvēloties trešo variantu – dodot iespēju nozarei organizēties pašai. Tai pašā gadā nodibināta biedrība *Latvijas Mediju ētikas padome*, un tai ir 23 biedri – mediji un to organizācijas. Pamatdarbība ir

izskatīt iedzīvotāju sūdzības par neētisku mediju darbinieku rīcību. Šo gadu laikā sūdzības bijušas dažādas, pamatā par to, ka mediju rīcības dēļ kāds cits ir aizskarts.”

LŪDZ IZVĒRTĒT PATS

„Kovida kontekstā ir kāds nebijis gadījums, kad ētikas padomē pats vērsās LTV žurnālists *Guntis Bojārs*. Viņa raidījumā *Aizliegtais paņēmiens* tika pētīts, cik efektīvas ir vakcīnas. Padomei bija jāsniedz atzinums: vai žurnālists rīkojies pēc ētikas normām vai arī ne. Vienota viedokļa padomei nebija, jo nebija pārliecības, ka ētikas principi ir pārkāpti. Tomēr deviņu locekļu balsis sadalījās sešas pret trim, un padome uzskatīja, ka žurnālista metodes jautājuma pētīšanā nav bijušas pietiekamas,

Latvijas Mediju ētikas padomes galvenais uzdevums ir izskatīt iedzīvotāju sūdzības par iespējami neētisku žurnālista rīcību, skaidro tās pārstāvis un arī kultūras ministra padomnieks *Jānis Lielpēteris*.

lai izdarītu raidījumā dzirdētos secinājumus. Žurnālistiem ir tiesības pētīt problēmas sabiedrībā, taču zinātniskus secinājumus viņi

paši izdarīt nevar. No otras puses, uz Bojāra raidījumu nebija ieradusies uzaicinātie speciālisti, kuriem tas būtu jāskaidro.”

VĒRTĪBAS JĀAPLIECINA DZĪVĒ

„Latvijā izskanēja skandāls par kāda grupas *Singapūras satīns* dalībnieka vardarbīgo attieksmi pret dzīvesbiedri. Ētikas padome saņēma grupas sūdzību, jo *Latvijas Radio 5* no ētera ir izņēmusi tās mūziku. Viena dalībnieka sieva internetā bija paziņojusi, ka aiziet no vardarbīgām attiecībām, bet nebija minējusi, ka dzīvesbiedrs ir tieši šīs grupas mūziķis. Savukārt grupa uz šo paziņojumu reaģēja sarunu vietnē *Twitter*. Reaģēja arī *Latvijas Radio 5*, jo tieši tajā laikā organizēja akciju *Dod pieci!* pret vardarbību ģimenē. Sūdzībā norādīts, ka radio rīkojies neētiski. Taču padome ētikas pārkāpumu nekonstatēja. Ja grupa nebūtu diskusijā iesaistījusies un savu vērtējumu devusi publiskajā telpā, vērtējums varētu būt arī citādāks.”

SARUNA AR JUBILĀRI

„Uz tiem 30 sevi tomēr jāpalutina”

Ilze Fricone ir mamma diviem jaukiem dēliem un mazā uzņēmēja, kura kopā ar dzīvesbiedru Kristapu Polīti Skrundā vada uzņēmumu *TRIK'design*. 16. septembrī viņa svinēs 30. dzimšanas dienu.

„Ar lepnumu varu teikt, ka esmu kurzemiece ar pasaules pieredzi, jo esmu dzimusi Aizputē, augusi Skrundā un dzīves pieredzi guvusi Rīgā un Nīderlandē,” saka Ilze.

KATRU NĀKAMO GAIDA MAZĀK

Ilze atceras: „Bērībā, gaidot dzimšanas dienu, vēderā lidiņājās taureņi un nevarēju vien sagaidīt, kad būs lielā balle ar draugiem un rasola bļodām. Studiju gados mājas ballītes aizstāja burziņi Vecrīgas ielās. Tomēr visspilgtāk atmiņā palikušas tās dzimšanas dienas, kuras svinēju Nīderlandē, – tur sākās pārmaiņu gadi, kad blakus nebija vecāku, kas visu noorganizē manā vietā, un nebija arī vēlmes kļūt bezmērķīgi pa ielām. Tad nu rīkoju tematiskās ballītes ar draugiem, kurās māja tika pārvērsta te pasaku mežā, te kādas populāras filmas tematikā. Tās bija iespaidīgas un ļoti jautras, un tās paliks atmiņā uz visu mūžu. Bet tagad – jo vairāk gadu nāk klāt, jo mazāk šo dienu gaidu.”

MIERĀ UN PRIEKĀ

„Šogad nekādas balles prātā nav. Visu enerģiju esmu jau izballējusi,” atzīst gaviļniece. „Šo jubileju gribētos pavadīt mierīgi, lai varētu uz dzimšanas dienu atskatīties ar foršām atmiņām. Noteikti aizvadīšu to labā kompānijā SPA viesnīcā. Šāds plāns būtu arī tad, ja nebūtu kovidā ierobežojumu. Dzīvoju dienu pēc dienas, un, ja ir iemesls skumt, tad izskumstu. Savukārt, ja ir iemesls priecāties, tad arī priecājos – kaut par sauli debesīs. Negribu teikt, ka nākotni neplānoju, citādu būtu pagrūti

Ilze Fricone uzskata: „Dzīve ir pārāk īsa un pārāk vērtīga, lai es no tās kaut ko gaidītu vai dienas aizvadītu baidoties.”

vadīt uzņēmumu. Es tikai neiespringstu, ja kaut kas nenotiek tā, kā vajadzētu. Vienmēr ir citi ceļi, pa kuriem iet.

Tikko nosvinējām dzimšanas dienu mazākajam bērnam – bija ballīte ar svētku galdū un bērnu dārza draugiem. Gluži kā manā bērībā!”

BEZ LIEKĀ, BET AR MĒRĶI

„Dzīvoju minimālisma stilā, un mani tracina liekas mantas, tāpēc varu no sirds teikt, ka vislabākā dāvana ir draugu klātbūtne un ziedi. Par to tiešām priecājos, bet pārējo varu iegādāties. Katrs ir pilnīgi citāds, tāpēc uzskatu, ka vērtības, kuras dzīvē iemācāmies, ir domātas tikai man. Dot padomus var konkrētos jautā-

jumos, ja cilvēks prasa. Bet pārējos gadījumos savas mācības labāk paturēt pie sevis. Es gribētu katram novēlēt, lai vispirms izdodas izdomāt jautājumus, uz kuriem vajadzīga atbilde. Un arī nonākt pie situācijām, kas pamāca un uz šiem jautājumiem atbild,” novēlē I.Fricone.

„Savu uzņēmumu es gribētu attīstīt tik tālu, lai varētu dot cilvēkiem darbu, kurā viņi ir novērtēti un jūtas komfortabli. Bet par lielāko sapni – nebūšu oriģināla un kā vairums vecāku teikšu, ka vēlos sniegt saviem bērniem iespēju dzīvot pēc sirds patikas un nodrošināt viņiem pārticīgu dzīvi.”

Katrīna Blaua
Ilzes Fricones arhīva foto

STĀRĶA VĒSTIS

Zēnu mazliet vairāk

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 1. līdz 8. septembrim piedzimuši 13 bērniņi: septiņi zēni un sešas meitenes. Vecāki izvēlējušies šādus vārdus: Lūkass, Hugo (diviem puikām), Viljams, Dominiks, Toms, Ričards, Kate, Jūlija, Odeta, Alise, Kitija, Sāra Sofija.

AUGUSTĀ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

Kuldīgā

- Valija Kulbare (1931)
- Ilmars Paipals (1938)
- Genādijs Fokins (1951)
- Lilija Bārdiņa (1923)
- Guna Albiņa (1960)
- Guntis Gertke (1957)
- Ausma Alise Strēlniece (1935)
- Valerijs Ponomarjovs (1949)

- Guntis Ādleris (1976)
- Anita Laula (1951)
- Velta Millere (1941)
- Viktorija Vollenberga (1935)
- Anna Saulgrieze (1925)
- Valerijs Sazonovs (1945)
- Rigmora Indriksone (1950)
- Ludvigs Novickis (1958)
- Marija Pūce (1942)

- Erika Žaneta Ruņģe (1935)
- Ausma Bērica (1944)
- Aldis Dabrickis (1963)
- Elza Vitte (1937)
- Juris Arnolds Volenbergs (1930)
- Jānis Kairiņš (1956)
- Laimdota Stirāne (1937)
- Aivars Klekmanis (1943)
- Aivars Jakobovskis (1942)

- Guntis Vītolinš (1960)
- Skrundā**
- Marija Volhina (1945)
- Alsungā**
- Sofija Dupate (1953)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas.)

MANAS ATZINAS

Kultūras cilvēki, daba un sakopta vide

Līga Pirtniece, Kuldīgas ziedu salona *Oāze* īpašniece

- ◆ **Latvijā mani visvairāk iepriecina** Dziesmu svētki, latviešu pašdarinātās lietas, unikāli kultūras cilvēki: Imants Ziedonis, Krišjānis Barons, Eduards Smilģis, brāļi Kokari un citi. Ļoti priecē daba.
- ◆ **Latvijā mani visvairāk apbēdina** tas, ka pie mums it kā esot bezdarbs, tajā pašā laikā uzņēmumos ir darbinieku trūkums.
- ◆ **Kuldīgā visvairāk iepriecina** tas, ka pilsētā nepārtraukti notiek attīstība. Ir sakopta vide. Jaukas un spēcīgas kultūras tradīcijas.
- ◆ **Kuldīgā visvairāk apbēdina** pēdējā laika notikumi, kas

saistīti ar Covid-19 vakcinācijas protestiem. Tās ir tādas neizprotamas un arī nožēlojamas izdarības.

◆ **Mana lielākā vēlēšanās:** lai ģimenē visiem veselība un dzīvotprieks. Un vēl ļoti vēlos iekārtot un atvērt vēl vienu ziedu salonu jau citā veidolā.

◆ **Man darbā vissvarīgākais** ir darīt to ar patiku, atbildību, ziedu kompozīcijas veidot tā, kā es tās izjūtu. Lai klienti vienmēr būtu smaidīgi, lai darbinieki justos labi.

◆ **Ja būtu jāmaina nodarbošanās,** tad es noteikti savu ikdieni saistītu ar kultūru, mākslu, teātri.

◆ **Mans dzīves moto:** būt harmonijā starp ģimeni un darba pienākumiem.

◆ **Vērtīgākā mācība:** visa mūsu dzīve ir pašu rīcības sekas.

◆ **Es dzīvē nekad nesaku nekad.**

◆ **No saviem vecākiem** esmu mācījies pieņemt ikdienas pārsteigumus un *necepties* par to, ko nevar labot.

◆ **Mani visvairāk iedvesmo** citu floristu darbi, teātris, grāmatas, biogrāfiskas filmas.

VIRTUVĒ

Neparastais baklažāns

Baklažāni mūsu uzturā parādās reti, tomēr ir vērts izmēģināt. Tie raksturīgi dienvidu zemju virtuvei, jo ir siltummiļi. Bet cimperlīgo naktenņu dzimtas dārzeni var siltumnīcā izaudzēt arī mūsu platuma grādos.

Īpaši vērtīga ir tumši violetā miziņa, kas bagāta ar antioksidantiem. Pirms cepšanas baklažānus iesaka apbērt ar sāli un paturēt, lai tie atsulojas un zaudē sīvumu. Tie labi iederas sautējumos, īpaši kombinācijā ar austrumu garšvielām. Cepot uz pannas, baklažāni uzņem daudz taukvielu, tāpēc ieteicams tos gatavot cepeškrāsnī vai uz grila.

Katrīna Spulieniece-Aišpure, uztura speciāliste

Baklažānu uzskoda ar mocarellas sieru

Vajadzēs: baklažānu, paciņu mocarellas siera, 2 tomātus, 2–3 ķiploka daiviņas, bazilīku, maltus melnos piparus, olīveļļu.

Kā pagatavot. Baklažānus sagriež garenās šķēlēs (ap 0,5 cm), sagriež arī sieru un tomātus. Pirms cepšanas uz katras šķēles uzliek smalki sagrieztus ķiplokus un aplaka ar olīveļļu, pārkaisa ar pipariem. Liek uz karstas pannas un apcep īsu brīdi, lai neizjūkt. Uz apceptās šķēles liek tomātu, apkaisa ar bazilīku, sāli un pipariem, uzliek siera šķēli un satin rullītī. Uz dažām minūtēm ieliek sakarsētā cepeškrāsnī. Pasniedz ar svaigiem zaļumiem siltu vai atdzesētu.

Dārzeņu karijs ar rīsiem

Vajadzēs: 2 baklažānus, 2 paprikas, sarkano sīpolu, ½ ķiploka galviņas, vienu cukīni, 4 tomātus, kārbu kokosriekstu piena, 50 g svaiga koriandra, paciņu karija pulvera, 4 lakricas mizas, 2 ēd.k. garšaugu etiķa, 1 ēd.k. sarkanās karija pastas, 1 ēd.k. zaļās karija pastas, 100 g sviesta, 50 g lociņu, kaltētas laima lapas, sāli un cukuru.

Kā pagatavot. Papriku, sadurstatus baklažānus, cukīni un iegrieztus tomātus apcep cepeškrāsnī. Tikmēr taisa mērci. Sviestā apcep smalki sagrieztus sīpolus, pievieno karija pulveri, lakricas mizu, sarkano un zaļo karija pastu. Apmaisa un pielej 400 ml ūdens. Aceptos tomātus nomizo, sagriež un pievieno mērcei, ko sautē desmit minūtes. Pievieno sauju kaltētu laima lapu un kokosriekstu pienu. Garšai pieber sāli un cukuru, visu blendē un izkāš caur sietu. Gatavai mērcei pievieno nomizotus, sagrieztus apceptos baklažānus, cukīni, papriku un sakapātus ķiplokus. Pasniedz ar vārītiem rīsiem, kam pielikts nedaudz garšaugu etiķa, sāls un cukura. Pārber ar lociņiem.

Pelči, Tadžikistāna un jauns fotostāsts

Trešdienas vakarpusē Pelču pagrabiņā sanākušie ar interesi klausījās rīdzinieces Solveigas Kaļvas stāstījumā par saulaino un kalnaino zemi Tadžikistānu, kur viņa pavadījusi piecus mēnešus. Bet Kuldīgas mākslinieku rezidences projektā viņa no 6. līdz 19. septembrim iepazīst pagastu, iedzīvotājus un gatavojas radīt fotoeseju.

„Sākotnēji bija doma fokusēties uz intervijām, bet, staigājot pa pagastu, sapratu, ka jāvēro, – te ir neapstāstams miers, visi Pelči ir kā viens liels parks,” saka viešņa.

Solveiga ir no Rīgas un par māksliniecei sevi nesauc: „Esmu radoša personība. Izglītība man ir dizainā un folkloristikā. Vairākiem medijiem rakstu par ceļojumiem un tūrismu, fotografēju. Daudz ceļoju, tāpēc tapa šis vakars par Tadžikistānu, kur biju divreiz: pirmajā braucienā tur nodzīvoju trīs mēnešus, otrajā – divus.”

„Pamirs ir vieta, kas nozog sirdi, jo kalni ir absolūti vareni,” Tadžikistānā pārliecinājusies rīdziniece Solveiga Kaļva.

Pamira lielceļš – viens no bīstamākajiem un augstākajiem pasaulē.

TĒJA KĀ ZĀLES

Tadžikistānā, mazā ciematīņā Avdžā, Solveiga uz trim mēnešiem nokļuvusi kā brīvprātīgā. Dzīvojuši pie zālīšu speciālista Širinbeka Davlatmamadova: „Viņš ir izbījis ķirurgs, kurš kopš pilsoņu kara laikiem pievērsies tautas medicīnai. Viņš pacientus ārstē ar zāļu tējām un vada iestādi, kas popularizē fitomedicīnu. Viņa sieva, kurai ir vairāk nekā 70 gadu, apguvusi datoru un no rokraksta datorā pārraksta vīra grāmatas par medicīnu.” Solveiga dakterim palīdzē-

jusi zālītes ne vien lasīt kalnos un plāvās, bet arī gatavot tējai. Tadžikistānā zālīšu tēja ir iecienīta: „To viņi uztver kā medicīnu. Tā tik mēs krūzē sametam visu un dzeram.”

KALNU PAKĀJĒ, CITĀ PASAULĒ

„Kad Tartu universitātē maģistrantūrā studēju folkloristiku, Tadžikistānā atgriezās, staigāju pa ciemu, intervēju cilvēkus un pētīju viņu attiecības,” stāsta S.Kaļva.

Bet Pelčos sanākušajiem viņa

pajautā: „Vai zināt, kas Tadžikistānai kopīgs ar Latviju? Abas valstis bijušas Padomju Savienībā. Tagad tur ir republika, bet prezidents ir pie varas jau 30 gadus, un cilvēkiem jāuzmanās par viņu izteikties. Kultūra šajā zeme ir krāsaina. Taču ir arī daudz aizspriedumu, pieņēmumu, piemēram, sievietes nedrīkst staigāt pārlieku atkailinātas. Man pietrūka privātuma – viņiem šāds jēdziens īsti neeksistē. Ko zina viens, to zinās arī visi pārējie. Arī

fiziskā izpratnē, piemēram, sievietēm labākā vieta, kur paklačoties, ir tualete, kas tur ir kleķa būdiņa ar trīs caurumiem. Sievietes tup un runājas. Te nu novilkta robežu – uz turieni eju viena.”

Solveigai bija jāiesaistās arī saimnieciskos pienākumos. Rakusi kartupeļus, mazgājusi veļu, kas kalnu apvidū nebūt nav pats vieglākais darbs un kam jāveltī teju puse dienas. Vēl plāvusi zāli, likusi uz jumta kaltētīs mēslus,

kas aukstā laikā tiek kurināti, lai piesildītu telpas. „Deg ilgāk un dod vairāk siltuma nekā malka,” piebilst S.Kaļva.

BĪSTAMĀIS PAMIRA CEĻŠ

Kad turp devusies otro reizi, Solveiga sagaidīta īpaši silti. „Viņi bija speciāli nokāvuši gaili, un tā ir liela cieņas izrādīšana viesim,” atceras S.Kaļva.

„Piedzīvojumu, spilgtu atmiņu palicis daudz, un viens no tiem ir Pamira lielceļš – ļoti augsts un bīstams, Tadžikistānā vienīgais, kas galvaspilsētu Dušanbe savieno ar Pamiru. Izskatās kā vienvirziena, tomēr divi auto kaut kā samainās. Braukšana arī ir interesanta: sabiedriskā transporta nav, mašīna jāmeklē tirgus placī, kur jāierodas agri rītā ap sešiem, kamēr mašīnās vieta vēl ir. Taču, kad iesēdies auto, tas nebūt nenožīmē, ka tūdaļ varēs doties ceļā: ja būs vēl trīs brīvas vietas, tiks meklēti gribētāji. Tas var prasīt vairākas stundas, vai arī braukt var pat nākamajā dienā. Mašīna tukša nebrauc.”

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

MANS VALASPRIEKŠ

„Vienmēr atgriežos pie adīšanas”

Maruta Birzniece, Kuldīgas Centra vidusskolas matemātikas skolotāja, jau no skolas laikiem aizraujas ar adīšanu. Viņa uzadījusi vairākus simtus zeķu pāru un lakatu, kuri silda un priecē radniekus un kolēģus.

„Zeķu adīšana man ir relaksācija – es daru, skatoties televīziju un adatas nemaz neredzot. Atceros, ka skolā biju aizrāvusies ar izšūšanu un aušanu. Mans lielākais jaunības dienu darbs ir pašas uzaustie aizkari mājturības stundās 8. klasē. Tie bija tiešām lieli un nokalpoja godam. Savulaik par rokdarbiem interesējās arī meita, ar kuru esam pamēģinājušas visu ko – esam izgājušas cauri visiem meiteņu rokdarbu procesiem: dekupāžai, pērliņu aušanai, zīda un stikla apgleznošanai, podziņām, lentītēm, brošiņām. Pamēģinu ik pa laikam ko jaunu, taču vienmēr atgriežos pie adīšanas,” atzīst Maruta.

PAŠAS AUSTI SVĀRKI

„Pēdējos desmit gadus esmu rokdarbu kopā Čaupe. Nesen mūsu biedrībai bija desmitā jubileja, un par godu tai esmu uzģērbusi pirms 30 gadiem pašas austos svārkus. Visu šo laiku tie nostāvēja skapī, jo nebija svarīga iemesla, lai uzvilktu, taču, tā kā šodien ir rokdarbu kopas fotosesija, beidzot uz bildi no skapja tos izvilku.

Šo svārku stāsts ir tāds, ka

pirms tiem 30 gadiem vienā naktī mani pārņēma doma uzšūt pašai savu tautastērpu. Sazinājos ar šuvēju, kura palīdzēja uzaustos svārkus sašūt kopā. Esmu tos audusi Rendas tautiskajās krāsās, un pirms 30 gadiem tie skaitījās kā Kuldīgas svārki. Bija man gan veste, gan svārki, gan mammas izšūtā apkaklīte, taču balto villaini tā arī neizdevās uzaust.

Sarkano lakatu, kas man mugurā, esmu adījusi vienā no pirmajām Čaupes nodarbībām, kad mums mācīja, kā bez aušanas lakatu var darināt uz kartona. Tajā laikā ar kolēģēm uztaisījām simtus šo lakatu. Kopā pa divām varam uztaisīt divās dienās.”

VAIRĀK ATDĀVINA CITIEM

„Tā kā ikdienā negērbjos tik spilgti un krāsaini, daudz krāsu ielieku adījumos. Dizains tiek izvēlēts pēc kāda Čaupes uzdevuma. Vienreiz bija jāuzada apģērba gabals pēc kāda Latvijas novada krāsām un rakstiem. Ir bijuši arī katram savi uzdevumi, ko pieredzējušās rokdarbnieces vērtē. Čaupes adījumi ir ceļojuši pa izstādēm Kuldīgas novadā.

„Stāsts ir arī šai brošiņai. To uzdāvināja krustmāte, kad vēl biju pioniere. Atdeva man, jo pašai meitas nebija. Sakta ir Latvijas karoga krāsās, un tajā laikā man kā mazajam padomju pionierim tā likās tāda aizliegta lieta. Visus šos gadus noturēju koka lādītē, tikai pirms pieciem gadiem izņēmu un sāku nēsāt.”

Maruta rāda pašdarinātās zeķes un citus adījumus.

Kad Čaupei Saldū bija pasākums *Bites dzēliens ass*, pēc tā izdomāju tematiski arī zeķu pāri uzadīt tā, lai būtu saistība ar bitēm.

Kad adu zeķes sevis relaksācijai, tās man parasti pēc intuīcijas iet tādās krāsās, kādas dzijas un izjūtas man tajā brīdī ir. Ja adu konkrētam cilvēkam, piedomā-

ju, kādas krāsas un raksti viņam varētu patikt. Citreiz paskatos latvju rakstu un adījumu grāmatās, kad vajadzīga iedvesma vai gribu ko interesantāku. Internetā gan idejas nesmeļos.

Patī reti uzvelku pašas adītās zeķes, džemperus un lakatus nevalkāju, jo tie tomēr ir par spilgtiem un traucē, ja kas uzmešts uz

Maruta Birzniece pašas radītā tērpā saposusies rokdarbu kopas Čaupe fotosesijai.

pleciem, jo esmu diezgan aktīvs cilvēks. Visvairāk zeķu pāru tiek atdāvināti Ziemassvētkos, un visi netiek aizdoti prom, jo gada laikā saadu vairāk, nekā spēju atdot. Pārdevusi gan esmu ļoti maz, jo grūti paņemt naudu par to darbu, kas pašai patīk.”

Amandas Gustovskas
teksts un foto

NOVADI ZAĻO

IEMĀCĪT DOMĀT un rīkoties tālredzīgi

Šķiet, ka pēdējos gados sabiedrībā ir augusi izpratne par to, kāpēc, piemēram, jāšķiro atkritumi vai jāsaudzē dabas resursi. Aprītes ekonomikas ieviešanā tieši sabiedrības izglītošanai ir ļoti liela nozīme. Ieguldījumu var dot arī ekoskolas, kas Latvijā šobrīd ir jau 200. Tāpat arvien vairāk ir zaļā dzīvesveida piekritēji, kas labprāt dalās pieredzē ar plašāku sabiedrības loku un stāsta par to, kā mainīt savu attieksmi un rīcību.

Aiznest mājās, pastāstīt vecākiem

Vides izglītības fonds norāda, ka drīzumā atkal tiks izziņots, pie kurām skolām šogad plīvos Zaļie karogi, kas ir ekoskolu atpazīšanas zīme, uzsverot, ka pērnais mācību gads bija īpaši izaicinošs arī vides izglītotājiem. Kā skaidro fonda Ekoskolu programmas vadītājs Daniels Trukšāns, bijušas skolas, kuras laikā, kad mācības norisinājās attālināti, ieturēja pauzi arī vides izglītības aktivitātēs, tomēr bijušas arī tādas, kas, spītējot apstākļiem, turpināja darboties pēc iepriekšējā plāna, pielāgojot ieceres jaunajiem apstākļiem. "Prieks, ka ekoskolas spēja atrast radošus veidus, kā turpināt savas aktivitātes, atklājot arī jaunus iesaistes veidus. Piemēram, lielāks uzsvars bija uz aktivitātēm atsevišķās klasēs, pirmsskolas grupās, nevis skolā kopumā," stāsta D. Trukšāns.

Aktīvistu vidū joprojām ir arī Kandavas pirmsskolas izglītības iestāde "Zīļuks", kas ekoskolu kustībā piedalās jau astoto gadu. "Vismaz reizi nedēļā organizējam āra nodarbības, ejam pārgājienos, pētām un izzinām tuvāko un tālāko apkārtni visos gadalaikos, rūpējoties, lai netiktu piesārņota apkārtējā vide, šķirojam atkritumus un tamlīdzīgi," vides izglītības programmas praktisko pusi atklāj bērnu darba direktore Dina Tauriņa. Viņas novērojums – bērni labprāt iesaistās un jaunās zināšanas, prasmes aiznes mājās un nodod tālāk savām ģimenēm. Tā zaļais dzīvesveids daudziem kļūst par ikdienu.

Līdzīgi novērojumi ir arī Irlavas pamatskolas direktorei Aivai Platacei: "Vecāki tā arī teica, ka bērni nāk mājās un pamāca, kā un ko vajag darīt." Tas, starp citu, esot vēl viens lielisks veids, kā ģimenē darboties visiem kopā, jo nereti arī vecāki iesaistās projektos un pētījumos, ko uzņēmušies bērni. Irlavas pamatskola ekoskolas nosaukumu godam nes jau 14 gadus ar vienu nelielu pārtraukumu pagājušajā mācību gadā. Turpināšot atkal

leva Zāgmene (vidū ar kreklīņu)
vienā no "Modes talkas" pasākumiem.

UZZIŅAI

- Katru gadu tiek saražoti 850 miljardi dažādu apģērbu, turklāt Eiropā tekstila patēriņš ik gadu pieaug par vidēji 10%.
- Tekstils, kas nonāk vidē vai sadzīves atkritumos, ir tikpat liels piesārņojuma avots kā plastmasa. Tekstilizstrādājumi satur 60% sintētiskās šķiedras, kas dabā sadalās 200 gadu laikā.
- Tekstila ražošanā izmanto aptuveni 3500 ķīmisko vielu, no kurām 750 ir klasificētas kā bīstamas cilvēku veselībai, 440 – kā bīstamas videi, turklāt audumu krāsošana un apdare rada teju piekto daļu pasaules ūdens piesārņojuma.

šogad, kad vienojošais temats būs pārtika un pārtikas ražošana jeb, precīzāk, ražošanas sekas, ko novērojam vidē. "Tikai pētot, vērojot un pašiem darbojoties, var kaut ko iemācīties," ir pārliecināta direktore. Un Irlavas pagastā ir visi apstākļi, lai ietu dabā.

D. Trukšāns atgādina, ka vides izglītības aktivitātēs ir iespēja iesaistīties arī skolām, kas nav ekoskolu kustībā, kā arī ģimenēm vai katram individuāli. To var darīt, kopīgi atzīmējot starptautiskās bišu, ūdens, bioloģiskās daudzveidības un citas vides tematikai veltītas dienas, kad parasti tiek organizētas dažādas aktivitātes.

Maiņas un pārtapšanas piemērs

Ārpus skolām sabiedrības izglītošana ir dažādu vides organizāciju un arī individuālo entuziastu ziņā. Ja kādam rodas interese par vides jautājumiem, ir iespēja sekot līdzi cilvēkiem, kas idejas par to, kā dzīvot zaļi, jau ieviesuši savā ikdienā.

Jaunpilniece leva Zāgmene ir

pasākuma "Modes talka" rīkotāja.

"Dalībnieki palīdz cits citam radīt jaunus tērpus un aksesuārus no dažādiem materiāliem, ko mēs katrs varam atrast savās mājās, bet vairs ikdienā neizmantojam," viņa stāsta par iniciatīvu, kurai pievienojusies 2014. gadā. leva ir beigusi Latvijas Mākslas akadēmiju un vienmēr centusies dzīvot, domājot zaļi un radoši. "Mēs ne tikai palīdzam dabai, tā ir arī lielāka pilsoniskā iesaiste un laba iespēja izglītoties pašam un izglītēt citus. Materiālu tam ir milzīgi daudz, lai realizētu dažādas biznesa idejas. "Modes talkā" aicinām cilvēkus padalīties ar savām drēbēm – tādām, kas novecojušas, vai tādām, kas vienkārši stāv skapī un netiek lietotas. Pirmkārt, tā ir apmaiņa, jo šīs drēbes, kas varbūt vienam nav vajadzīgas, citam vēl tīri labi patīk. Protams, ir arī kopdarbs – strādāt kopā un dalīties ar idejām. Viens prot šūt, bet cits neprot, vienam ir šujmašīna, otram tās nav..." viņa pastāsta, kā talkas ideja darbojas.

leva pati iesaistījies projek-

tā, kad sapratusi, ka prot pārveidot un izgatavot apģērbus it kā no nekā. "Modes talkā" viņa varējusi eksperimentēt, trenēt savu radošumu. "Tur var sanākt jebkas – varbūt soma, maciņš vai svārkī. Varbūt apģērbs maina savu funkciju, ja to vienkārši apgriež otrādi? Tam, ko tu pats esi radījis, ir pavisam cita vērtība! Mēs devāmies kampaņās uz vairākām Latvijas pilsētām, vairāk aptverot Vidzemi un Latgali. Stāsts nebija tikai par apģērbu, bet arī par lietām, ko var pārveidot, lai tās atkal varētu lietot. Piemēram, riteni var pārveidot par puķu turētāju, šujmašīnu par kafijas galdīņu utt.," leva padalās ar pieredzi.

Pierod nepirkt nevērtīgo

"Man nav vairs vēlmes iet un pirkt ko jaunu, jo tajā nesaskatu vērtību. Vairāk novērtēju to, ko pati esmu radījusi, no drauga dabūjusi vai atradusi lietoto apģērbu veikalā. Nevaru teikt, ka esmu cilvēks, kas ievēro visus zaļās dzīvošanas pamatprincipus, bet tas nu ir pavisam noteikti, ka man krasi ir samazinājusies vajadzība pēc arvien jaunām un jaunām lietām.

Strādāju ar dažādu vecumu cilvēkiem un uzskatu, ka pie zaļā dzīvesveida jāsaik radināt jau bērnībā. Vecumā, kad cilvēkam ir izveidojušies savi uzskatu un darbības principi, vēlams radīt vismaz izpratni par šo lietu. Vispierms cilvēkam ir jāuzzina fakti, skaitļi, jāmaks saskatīt to, kas aiz tiem slēpjas,

kas ietekmē katra lēmumus. Ir jāstāsta cilvēkiem par industriju, par reklāmu un patērētāja psiholoģiju, par to, ka nevienu cilvēku iepirkšanās un jaunu mantu iegūšana laimīgu nedara, ka patiesībā patērētāju kultūras veidotāji ar mums manipulē. Es iesaku noskatīties filmu "Patiesā cena". Ja reklāmā apgalvo, ka laimi dos jaunie zābaki vai kleita, ir jāsaprot, ka tā nav patiesība. Tāpēc jau ir radies termins – ātrā mode jeb *fast fashion*. To izmanto, lai aprakstītu ļoti ienesīgu un ekspluatējošu biznesa modeli, kura pamatā ir kāpņu tendenču un augstās modes dizaina atkārtošana un masveida ražošana par zemām izmaksām. Taču "Modes talkas" pasākumos mēs nodarbojamies ar radošuma, ne vainas apziņas kultivēšanu. Mēs cenšamies palīdzēt cilvēkiem tapt veselākiem, radošākiem un darīt to visu ar izpratni... Nesakām, ka tagad glābsim pasauli. Taču priecājamies, ja izdodas mazināt patērētāja lomu sevī un radīt izpratni, ka patiesībā mums nemaz tik daudz nevajag," stāsta jaunpilniece.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu.
Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzemes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NOVADI ZAĻO

No sēkļaņas līdz zaķītim

Domā zaļi! Mīli dizainu! Atbalsti vietējo! – balstoties uz šīm trim vērtībām, SIA "Wooly World" Liepājā no bioloģiskiem audumiem sāka ražot rotaļlietas, vēlāk arī apģērbu mazuliem. Kā norāda uzņēmuma īpašniece MADARA MORE, šodien ražotāji vairs nevar tā vienkārši visiem pateikt, ka ir zaļi domājoši. Tas tiešām ir jāpierāda ar rīcību.

Grūta izšķiršanās

"Wooly World", kura produkcija vietējā un starptautiskā tirgū pazīstama ar zīmolu "Wooly Organic", ir pirmais uzņēmums Latvijā, kas pirms vairākiem gadiem ieguva Globālo organiskā tekstila standarta (GOTS) sertifikātu. Pagaidām Latvijā šādi sertifikāti esot tikai diviem uzņēmumiem, otrs piešķirts Liepājas ražotnei "iCotton".

Lai šādu apliecinājumu iegūtu, jāizpilda daudzi nosacījumi. "Šis sertifikāts nozīmē, ka var izsekot visai tekstila ražošanas ķēdei – no kuras saimniecības nākušas kokvilnas sēklas, kur šķiedraugi auguši, kurš šuvējs ražojis produkciju, kādi diegi izmantoti utt. Visai šai struktūrai ir jābūt ļoti caurspīdīgai," skaidro M. More.

Produkcijas realizācijai Latvijas tirgū šāds starptautiskā standarta apliecinājums gan daudz neko nedodot, bet eksportam to pieprasot visi sadarbības partneri.

Šogad "Wooly World" nosvinēja 10 gadu jubileju. Pirmos četrus gadus tas darbojās kā sociālais uzņēmums, kurā neredzīgi cilvēki filcēja rotaļlietas. M. More teic, ka tolaik tas viņai bijis drīzāk hobijs, sociālais projekts. Lai tas pāraugtu klasiskā biznesā, bijis jāatsakās no sociālās uzņēmējdarbības, ar kuru nopelnīt vai atpelnīt ieguldījumus nebija iespējams. "Šodien sociālajā uzņēmējdarbībā ir citi likumi, citas paražas un cits atbalsts. Mēs to nesagaidām," viņa saka.

Zīmola dibinātāja atzīst, ka atteikties no sociālās uzņēmējdarbības bijis emocionāli grūti, turklāt viņai pietrūcis pārliecības, ka rotaļlietu ražošanu var pārvērst biznesā. "Tas bija ļoti grūts posms. Nospriedu, ja aizbraukšu

uz izstādi un savākšu pasūtījumus par X summu, tad turpināšu. Ja neizdosies, tad nodarbi pārtraukšu. Protams, tā uzņēmuma vēsturē bija visveiksmīgākā izstāde," viņa smaidot atceras un piebilst, ka pāreja uz nopietnu biznesu prasījusi divus gadus.

Arī pagājušais gads kovida pandēmijas dēļ bijis smags. "Kādā brīdī gandrīz visus darbiniekus atlaidām, jo mums viena mēneša laikā atteica pilnīgi visus pasūtījumus. Mums krīze sākās ātrāk nekā citiem, jo mūsu lielākais klients ir Itālija (tā Eiropā bija pirmā valsts, kur strauji sāka izplatīties Covid-19). Vienā brīdī sapratām, ka visi klienti ir pateikuši "nē". Nezinājām, ko solīt darbiniekiem un kas būs nākotnē. Tas uzņēmumam bija pamatīgs transformācijas gads," pandēmijas ietekmi raksturo M. More. Taču viņa spriež, ka šī krīze uzņēmumam devusi arī daudz pozitīva. Pagājušogad sasniegts vēsturiski vislielākais apgrozījums – 734 000 eiro, un gads noslēdzies ar visaugstāko rentabilitāti.

Daudzi šūšanas uzņēmumi pērn sāka ražot sejas aizsargmaskas, arī "Wooly World" izšķīries par šādu soli, piedāvājot biokokvilnas maskas gan pieaugušajiem, gan bērniem. Tas izrādījies veiksmīgs spilvens krīzes radītajā kritienā un ļāvis uzņēmumam pieņemt atpakaļ darbiniekus. Pasūtījumi no Eiropas valstīm būtu kā no pārpilnības raga, 10 000 masku aizsūtītas pat uz Kanādu.

Atkritumu faktiski nav

"Es laikam sevi nevarētu dēvēt par simtprocentīgi zaļi domājošu cilvēku. Droši vien esmu savas paaudzes vidējais svērtais, bet saskatīju nišu, un man šķita, ka jaundzimušajiem tomēr nepieciešams bioloģisks apģērbs un rotaļlietas," stāsta M. More.

Par to viņa aizdomājusies pirms 10 gadiem, kad māsa pasaulē nāca pirmais bērniņš. Pētot bērnu preču piedāvājumu veikalos, viņa pārsteidzās tas, kādi materiāli to ražošanā tiek izmantoti – poliesteris, plastmasa utt.

Pēdējā desmitgadē tā dēvētajā eko uzņēmējdarbībā Latvijā startējuši daudzi uzņēmumi, to skaitā rotaļlietu darinātāji, taču

Uzņēmums produkciju eksportē uz vairāk nekā 30 valstīm. Arī vietējā tirgū aug pieprasījums pēc Liepājā ražotiem apģērbiem un rotaļlietām no bioloģiskiem audumiem.

"Manuprāt, eko tendence ar katru gadu Latvijā tikai pieaug. Paaudžu vērtības būtiski mainījušās," spriež SIA "Wooly World" īpašniece Madara More.

ne visi šajā nišā spējuši izdzīvot. Kā tas izdevās "Wooly World"? Uz to M. More atbild ar Raiņa slaveno domu – pastāvēs, kas mainīsies.

"Manuprāt, eko tendence ar katru gadu Latvijā tikai pieaug. Paaudžu vērtības būtiski mainījušās. Šobrīd tā dēvētās Z paaudzes jauniešu, kas ir vecumā līdz 25 gadiem, uzskats un psiholoģija ir tāda, ka mūsu paaudze ir sabojājusi šo zemeslodi. Viņi ļoti seko līdz tam, ko ēd, pērķ, kādus atkritumus ražo. Jaunie cilvēki daudz vairāk domā par to, kādus nospiedumus vidē atstāj. Manuprāt, tas tikai pieaugs un pastiprināsies," spriež uzņēmēja.

Būt zaļi domājošam uzņēmumam nemaz neesot tik sarežģīti. "Mūsu gadījumā attīstības ceļš izrādījās vienkāršāks, nekā sākumā šķita. Visas normas ir saprotamas. Sertifikācija šķiet biedējoša līdz brīdim, kad esi to ieviesis. Ja ikdienā ar to strādā no A līdz Z, tas nemaz neprasa ļoti daudz pūļu. Protams, domājot par to, ko un kā ražosim, jau izsijājas tie klienti, kuri mums varētu vai nevarētu būt," klāsta M. More.

Vienlaikus viņa atzīmē, ka noteiktiem standartiem atbilstošam jābūt it visam "no papēžiem līdz matu galiņiem", arī produkcijas iepakojumam jābūt ekoloģiskam. "Kā jau minēju, jāvar izsekot visam, arī tam, cik daudz atkritumu saražojam. Mēs, var teikt, atkritumus vispār nesaražojam. Auduma atgriezumus pārdodam vai nododam otrreizējai pārstrādei. Pat pusdienas darbiniekiem uz ražotni

tiek vestas vairākkārt lietojamās traukos. Kad sākām darbiniekus nodrošināt ar ēdienu, veidojās ļoti liels plastmasas kalns. Sapratām, ka mēneša laikā desmitkārtējais atkritumu apjoms. Nebija gan viegli atrast uzņēmumu, kas būtu gatavs ar to krāmēties – piegādāt ēdienu vairākkārt izmantojamās traukos un pēc tam tos mazgāt."

Uzņēmums nepatērē arī pārāk daudz ūdens, lai saražotu produkciju, tāpat nav liels elektroenerģijas patēriņš, jo mūsdienīgas šujmašīnas neēd daudz elektrības.

Būs arī grāmatiņa

Lai gan jau vairākus gadus "Wooly World" ražo arī bērnu apģērbu un aksesuārus, galvenais produkts joprojām ir rotaļlietas – tieši tās atver durvis pie klientiem. "Rotaļlietas ir mūsu unikalitāte, bet apģērbs, kura industrija valda milzīga konkurence, ir sekundārs produkts. Eksporta klienti vispirms iepērk rotaļlietas, bet pēc tam sāk pasūtīt arī apģērbu. Rotaļlietas ir tās, kas pievilina klientus, taču ar katru gadu pieaug arī apģērbu pasūtījumu īpatsvars," klāsta M. More.

Ražot apģērbu esot desmit reizi vieglāk nekā darināt rotaļlietas. Ja, piemēram, T kreklu var izgatavot desmit minūtēs, tad viena lāciņa uzšūšana prasīs aptuveni stundu. Roku darbs šeit ir daudz lielāks. Arī rotaļlietu šuvējas apmācīt ir grūtāk. "Viņām pārbaudes laiks ar atvieglotām normām ilgst aptuveni gadu, kura laikā cilvēks tiek apmācīts un ievadīts darbā.

Līdz ar to mēs nevaram ātri reaģēt uz lielākiem pasūtījumiem," skaidro uzņēmēja.

Iepriekš produkcija tapa, sadarbojoties ar ārpakalpojuma sniedzējiem, taču nu jau vairākus gadus rotaļlietas un apģērbu ražo Liepājā, Strautu ielā.

Ap 25 cilvēku lielais kolektīvs rosās ražošanas ēkas trijos stāvos.

Nu jau telpas kļuvušas par šaurām, un, lai darba vidē samazinātu kovida izplatības risku, daļa darbinieču pārceļoties uz citu ēku.

Produkciju uzņēmums eksportē uz vairāk nekā 30 valstīm, taču ik gadu noiets pieaug arī vietējā tirgū. Latvijā "Wooly World" lielākais klients ir ilgtspējīga dizaina veikals bērniem "Mr. Bunny Shop".

"Wooly World" tuvākais mērķis ir paplašināt ražošanu, dažādot piedāvājumu klāstu ar produktiem, kurus paši neražo uz vietas. Novembrī uzņēmumam sadarbībā ar izdevniecību "Zvaigzne ABC" un rakstnieci Eviju Gulbi nāks klajā pirmā kopprodukta grāmata "Zaķēns, kurš meklē vārdus". Grāmatiņu papildinās "Wooly" zaķēns un puzzle.

Savu uzņēmumu M. More raksturo kā trešo bērnu, kurš radīts ar lielu aizrautību. Vai, darbojoties šajā sfērā, pašai bija no kaut kā jāatsakās? "Nē, drīzāk es vairāk ieguvu. Pirmkārt, tā ir darba vide, kas pašai šķiet interesenta, otrkārt, komanda, ar kuru patiešām prieks kopā strādāt. Tas vairs nav vienuļa celmlauža darbs. Domāju, ka man būtu jāatsakās no kaut kā daudz vairāk, ja strādātu algotu darbu uzņēmumā, kas neatbilst manām vērtībām. Te ir sinerģija un enerģija, ko nevar salīdzināt ar monotonu darbu," viņa atklāj.

Materiāli tapuši ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu. Par publikāciju saturu atbild SIA "Kurzes Vārds" un reģionālās izdevniecības.

NEDĒĻAS VIESIS

Plāns – aizvest komandu uz augstāko līgu

Kuldīgas novada sporta skolā darbu sācis jaunais florbola treneris AINĀRS JUŠKĒVIČS. Pats bijis Latvijas izlases spēlētājs, bet tagad prasmes ierāda citiem: valsts junioru un vīriešu izlasei un Kuldīgas florbola klubam, kas spēlē 1. līgā.

„Man nepatīk strādāt strādāšanas pēc – patīk process un rezultāts,” saka Kuldīgas florbola treneris, bijušais Latvijas izlases spēlētājs Ainārs Juškēvičs.

Ar kādām vecuma grupām tu strādā?

Manā pārziņā ir sagatavošanas grupa – bērni no septiņiem līdz astoņiem gadiem. Bet sporta skolā ir vairākas, kas uzņem audzēkņus. Vēl strādāšu ar pirmās līgas komandu. Divdesmit gados uzkrātās zināšanas un padomus trenera darbā centīšos nodot Kuldīgas spēlētājiem.

Kā nokļuvi mūsu sporta skolā?

Pēdējos gados dzīvē notikušas pārmaiņas, un es arī ļaujos plūsmam. Jau labu laiku biju domājis pārcelties no Rīgas. Pienācis posms, kad gribas tuvāk dabai, varbūt arī mazāk cilvēku apkārt. Nīkrāces pagastā brālim īpašumā ir zeme, un es uzcēlu tur brīvdienu māju. Laiks sakrīta ar pandēmijas sākumu. Diezgan ilgu laiku pavadīju Nīkrācē. Tik ļoti man tā vieta iepatikās, ka arvien biežāk domāju par pārcelšanos. Pabeidzu mājas būvniecību un februārī pārcēlos uz Nīkrāci, kas ir 13 kilometru no Skrundas iekšā mežā. Par to bija padzirdējis Ivo (Solomahins, Kuldīgas florbola treneris, spēlētājs – aut.), un viņš mani uzrunāja. Es piekritu. Esmu atklāts cilvēks, man patīk jaunas vietas, jauni cilvēki, arī ceļošanai ir liela nozīme.

Vai esi jau paspējis iepazīt Kuldīgas 1. līgas florbolistus?

Līdz šim nebija sanācis redzēt viņus spēlējot. Bet to, ka Kuldīgai ir komanda, protams, zināju. Kad nāca piedāvājums ar to strādāt, video noskatījos spēli pret Grobiņu – vienīgo, kas notika pagājušajā sezonā.

Mēs diezgan savlaicīgi, jau no jūlija, sākām gatavoties Latvijas čempionātam pirmajā līgā. Man patīk strādāt ar tādiem spēlētājiem, kuri ir ieinteresēti, gatavi uzņemt informāciju, apgūt jauno, kas nav ierasts. Par čāļiem gribu teikt tos labākos vārdus – viņi ar savu attieksmi patīkami pārsteidza.

Esam iesaistījuši arī fiziskās sagatavotības treneri Miku Embrektu. Viņš strādā attālināti, un

plānus realizējam treniņos. Mīkus ir arī Latvijas U19 izlases fiziskās sagatavotības treneris. Šobrīd piesaistīts arī vīriešu izlasei. Ļoti labs speciālists – esam kopā strādājuši, zinu viņa metodes. Vasarā pāris treniņos viņš Kuldīgā strādājis ar spēlētājiem. Domāju, ka esam izdarījuši labu fizisko darbiņu, un sezonas sākumā redzēsim, kā tas realizēsies laukumā.

Vai komandai ir dots uzdevums?

Vienmēr jābūt augstākiem mērķiem. Šobrīd esam procesā, lai Kuldīgas florbolam izstrādātu piecu gadu plānu. Man gribētos ticēt, ka izveidosim komandu, kas pēc pieciem gadiem virslīgā cīnīsies par medaļām Latvijas čempionātā.

Es sevi ieguldu par visiem 100%. Tās ir arī manas prasības spēlētājiem. Ir jābūt godīgiem pret darbu, ko darām, jācienu vienam otru. Tikai kopā varēsim sasniegt rezultātu. Man paveicies, ka hobijs ir arī darbs. Iekšā florbolā esmu no rīta līdz vakaram.

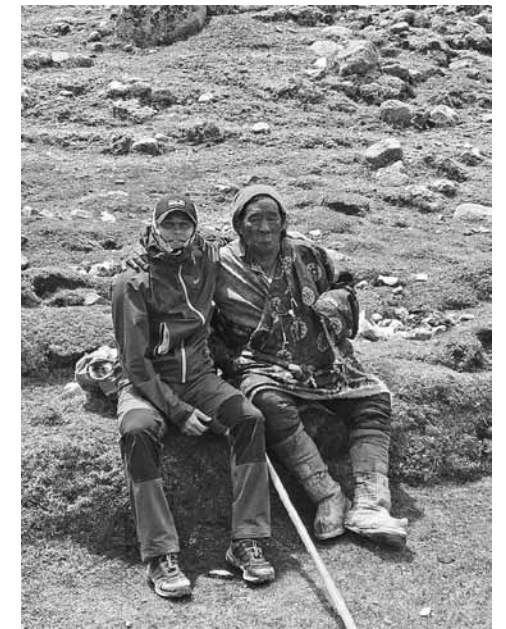
„Vienmēr jābūt augstākiem mērķiem. Gribētos ticēt, ka izveidosim komandu, kas pēc pieciem gadiem virslīgā cīnīsies par medaļām Latvijas čempionātā.”

Vai tu trenē arī Latvijas izlasi?

Trešo ciklu esmu junioru izlases galvenais treneris, un vēl ir vienošanās par diviem gadiem, ka ar to turpinu strādāt un gatavot pasaules čempionātam. Esmu iekļauts arī vīriešu izlases treneru sastāvā. Pirmās ugunskrīstības – četru nāciju florbola turnīrs Valmierā.

Savulaik spēlējot florbolu.

Aināram patīk iesēties lidmašīnā un doties pasaulē, daudz neplānojot. Te viņš apceļo Tibetu.

Kādi bijuši augstākie sasniegumi pašam kā spēlētājam?

Florbolu sāku spēlēt 1997. gadā 17 gadu vecumā. Līdz tam nopietnā līmenī spēlēju hokeju. Kad atnācu uz pirmo treniņu florbolā, likās: „Kas gan tas par sporta veidu? Ne tu vari ieģrūst kādu bortā, ne pacelt nūju – bezkontakta spēle.” Ja salīdzina to laiku ar šodien, florbols ar hokeju ir ļoti satuvinājušies un augstā līmenī ir spēka spēle. No hokeja laikiem man pazīstami hokejisti, kas spēlē augstā līmenī. Viņi pamēģināja florbolu. Secinājums: „Ellīgi grūti!” Respektēja mūsu sporta veidu.

Mana pieredze florbolā: 15 gadi Latvijas izlasē, astoņi pasaules čempionāti. Pēc 2014. gada nolēmu florbolista karjerai pielikt punktu – bija sakrājies, un likās, ka vajadzīga atelpa. Pagāja divi trīs gadi, un mani tik ļoti vilka atpakaļ, ka uz pāris sezonām atgriezos virslīgā. Pirmās divām sezonām spēlēju arī Igaunijas čempionātā. Tagad gan esmu pielicis punktu – esmu tikai treneris.

Kāpēc izvēlējies pāriet uz florbolu?

Hokeju spēlēju arī Latvijas

izlasē savā vecuma grupā. Bet 17 gados parādās daudz blakus lietu. Likās, ka spēlēt vairs negribu. Visu laiku tikai treniņi – nekā cita. Diemžēl apkārt nebija cilvēku, kas teiktu: „Pagaidi vēl mazliet!” Runāju ar audzēkņu vecākiem, un gandrīz ikvienam jauniešiem pienāk brīdis, kad sāk parādīties: „Es vairs negribu to darīt.” Tajā brīdī ģimenei un trenerim jāpārvērtina atrast pareizie vārdi, lai spēlētāju noturētu. Daži pēc tam atzinuši, ka nožēlo, bet ir grūti tikt atpakaļ. Man kā trenerim viens no uzdevumiem ir šo brīdi just.

Vai arī šodien kāds varētu sākt trenēties 17 gados?

Augstā līmenī nevarētu – es teiktu, ka 12, 13 gadi ir pēdējais vecums, kad var sākt apgūt no nulles. Florbols ir diezgan tehnisks sporta veids. Nianses tehnikā jāizkopj jau no mazotnes.

Ar ko Latvijas florbolisti var palepoties?

Mums pasaulē ir stabili rezultāti. Junioru izlase trešo gadu pasaules čempionātā ir piektā. Arī vīriešu izlase pagājušajā pasaules čempionātā bija piektā. Esam aiz topa četrinieka: Somi-

jas, Zviedrijas, Čehijas, Šveices. Ik pa brīdim kāda cita komanda iekož vienībām arī no šī četrinieka.

Esi rīdzinieks?

Jā, absolvēju Imantas Latviešu ģimnāziju. Pēc tam trenera diplomu ieguvu Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā.

Minēji, ka tev patīk ceļojumi. Kurš bijis spilgtākais?

To ir daudz. Katrs savu personību attīsta tā, kā uzskata par pareizu. Es to daru ar ceļošanu. Nekad ļoti neplānoju: man patīk iekāpt lidmašīnā, aizlidot uz citu kontinentu, ieplūst citu cilvēku ikdienā, padzīvot viņu dzīvi, redzēt pasauli no viņu skatpunkta. Pēdējais spilgtākais notikums bija pirms diviem gadiem Tibētā. Man patīk kāpt kalnos, doties pārgājienos. Esmu bijis Āfrikā, Dienvidamerikā, Centrālamerikā, Āzijā un vēl citviet. Ceļojumi ir manas dvēseles meditācija. Tagad, dzīvojot mežā, man patīk arī no rīta pamosties, iziet uz terases un pasēdēt klusumā.

Inta Jansone
Aināra Juškēviča arhīva un Lailas Liepiņas foto

ŠAHS

Turnīros gūst pieredzi

Kuldīgas šahistiem labi panākumi jauniešu čempionātā *Baltic Youth Open* Liepājā.

Liepājā atklātajā jauniešu šaha čempionātā *Baltic Youth Open* divos turnīros sacentās 60 dalībnieku. Labi rezultāti arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem.

Vecākajā grupā U16 grupā meitenēm pirmā – Ance Reiha, otrā – Vanesa Pļavarāja, trešā – Valērija Nikola Āboltiņa, zēniem uzvarēja Raivo Šteinbergs, ceturtais – Valters Jūrmalis. U14 grupā meitenēm pirmā bija Nellija Jēkabsons, otrā – Paula Ruņģevica, zēniem

sestais – Roberts Šlīters, septītais – Hugo Teodors Pupiņš, Bernardam Grundmanim 12. vieta.

Jaunākajā grupā U12 grupā zēniem pirmais – Benjamins Emanuēls Pupiņš, otrais – Jānis Krūmiņš, trešais – Kristis Vilnītis, piektais – Oliveris Purviņš, sestais – Miķelis Kārlis Šteinbergs, meitenēm otrā – Estere Fogle, trešā – Anna Poriņa, ceturta – Anna Tropiņa. U10 un jaunākiem šahistiem meitenēm uzvarēja Emīlija Dabra, otrā – Aleksa Gri-

buste, zēniem otrais – Kristers Tīdmanis, piektais – Gustavs Blinds, sestais – Teofilis Jūrmalis, septītais – Lūkass Stepanovs.

Pēc jauniešu turnīra notika atspēle interesentiem. No kuldīdniekiem labākie bija Viktors Šteinbergs (pieaugušajiem otrais), Raivo Šteinbergs (pirmais U18 grupā), A.Reiha (pirmā U18), N.Jēkabsons (trešā U18).

Gunāra Gertnera arhīva foto

VIEGLATLĒTIKA

Otrajā kārtā 40 skrējēju

Skriešanas seriāla *Kuldīgas apļi* otrajā kārtā sacentušies 40 dalībnieku.

ĀTRĀKIE

Pirmajā grupā (800 m) meitenēm Anna Fērstere (3:25), Keita Cīrulle (3:34), Katrīna Bogdanova (3:35), zēniem Enno Hillermanis (3:38), Didzis Pankoks (3:58), Markus Cinciuss (4:21).

Otrajā grupā (1200 m) meitenēm Veronika Bogdanova (5:37), Laura Ozoliņa (6:04), Anna Linde (6:13), zēniem Lukass Hillermanis (5:24), Matīss Puzars (6:21), Ričards Majorenkovs (6:42).

Trešajā grupā jauniešiem (2400 m) Viktorija Bogdanova (10:29), Izabella Bogdanova (10:43), Ita Zita Ozoliņa (13:28), jauniešiem

(3600 m) Dāvis Pankoks (14:12), Niks Ričards Odiņš (15:42), Mārcis Maižītis (19:34).

Ceturtajā grupā sievietēm (3600 m) Irina Štūle-Pankoka (17:40), Līga Freiberga (21:27), Sanita Maižīte (28:51), vīriešiem (6000 m) Valdis Devjatņikovs (28:01).

Piektajā grupā veterānēm (2400 m) Ludmila Joce (12:58), Una Birniece (15:34), Inga Robežniece (15:35), veterāniem (4800 m) Kaspars Stukuls (23:25), Jānis Ausmanis (24:56), Pēteris Ivāns (25:48).

FIZISKAS NODARBES

Kusties, uzlabo pašsajūtu un veselību!

Nodarbības turpinās, un šomēnes vingrošana sāksies arī pagastos. Piedalīties var ikviens, iepriekš jāpiesakās.

KULDĪGĀ

◆ Līdz 23.IX ceturtdienās 10.30 estrādē veselības vingrošana senioriem (vada Sanita Pujāte, tālr. 29359906).

◆ Ceturtdienās 19.00, sestdienās 9.00 nūjošana. Tikšanās Pils ielā 1 (Jeļena Miezīte, tālr. 26405549).

SKRUNDĀ

Trešdienās 18.00 TRX vingrošanas laukumā – veselības vingrošana (Anda Brūdere, tālr. 26161749).

PAGASTOS

◆ Alsungas vidusskolas stadionā otrdienās, ceturtdienās 18.00 – veselības vingrošana (Linda Vainovska, tālr. 26100344).

◆ Ēdolē 8., 13., 20., 29.IX 18.00 (Linda Vainovska, tālr. 26100344).

◆ Kabilē pirmdienās 20.00 (Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767)

◆ Vilgālē otrdienās 18.00 (Sanita Pujāte, tālr. 29359906).

◆ Padūrē trešdienās 17.00 (Malda Ruņģevica, tālr. 29449383).

◆ Pelčos otrdienās 18.00 un ceturtdienās 19.30 (Malda Ruņģevica, tālr. 29449383).

◆ Rendā ceturtdienās 18.00 (Malda Ruņģevica, tālr. 29449383).

◆ Rumbā pirmdienās un trešdienās 17.00 (Jeļena Miezīte, tālr. 26405549).

◆ Snēpelē pirmdienās 18.00 (Sanita Pujāte, tālr. 29359906).

◆ Turlavā otrdienās 19.30 (Malda Ruņģevica, tālr. 29449383).

◆ Vārmē ceturtdienās 19.00 (Ilze Druvaskalna, tālr. 26568767).

◆ Gudeniekos nodarbības sāksies oktobrī (Linda Vainovska, tālr. 26100344).

KIKBOKSS

Mājās atved trīs medaļas

No kikboksa sacensībām *Kids Fighters Rīgā* ar trim godalgām atgriezušies cīņas kluba *Team Kuldīga* sportisti. Svāra kategorijā līdz 30 kg pirmo vietu izcīnīja Markuss Liepukalns, līdz 28 kg otrajā vietā Sebastians Mazzariņš, sudrabs arī Aleksandram Ozolkalnam.

RITENBRAUKŠANA

Labi veicies Vienības braucienā

Tradicionālajā Vienības braucienā Krimuldā riteņbraukšanas komandu ieskaitē Kuldīgas novada sporta skolai un klubam *Goldingen Cycling Club* – sudraba godalga.

Sporta grupā, kurai jāpieveic 108 km, Arvis Sprude bija ceturtais. Ģirts Vēvers kopējā ieskaitē ieguva 20. vietu, bet M45 grupā viņam uzvara. Tautas grupā (40 km) piektais bija Gusts Lapiņš, devītais – Kristers Skrubis.

FUTBOLS

Kuldīdniekus ievēro

Kurzemes izlases treneris Aleksandrs Daņilovs, vērojot Kuldīgas jauno futbolistu spēli pret Liepājas vienaudžiem, piecus uzaicinājis uz izlases treniņnometni.

Turp dosies Ralfs Timbers, Tonijs Moldovāns, Armands Zikmanis, Ritvars Sinka, Gustavs Aniņš.

Bet U13 grupas spēle beigusies ar rezultātu 3:0 Kuldīgas labā.

PLUDMALES VOLEJBOLS

Spēlē Īvandē

Īvandes pagasta atklātajā turnīrā pludmales volejbolā sacentušās 12 komandas.

Jauktajā grupā uzvarējuši Rūta Kociņa un Mārtiņš Blūms, otrie bija Anete Jurgelāne un Gustavs Jorens Kirhnērs, trešie – Madara un Andris Blūmi.

Meistaru grupā pirmie – Aldis Andersons un Dāvis Andersons, otrie – Ingus Mellers un Andis Uplejs, trešie – Ralfs Kudrovskis un Markuss Graudelis.

Eiropā ceturtie

Eiropas U18 čempionātā pludmales volejbolā kuldīdnieks Kristians Fokerots pāri ar Gustavu Auziņu Slovēnijā izcīnījuši ceturto vietu.

Grupas spēlēs Latvijas duetam bija trīs uzvaras, astotdaļfinālā pārspēta arī Moldāvija, ceturtdaļfinālā – Beļģija. Pusfinālā mūsējie divos setos zaudēja krieviņiem Vladislavam Pančenko un Ivanam Čuprinovam. Savukārt bronzas spēlē – zaudējums Austrijas pārim Timo Hammarbergam un Timam Bergeram.

DAMBRETE

Palīdz kaldināt sudrabu

Pasaules čempionātā jauniešiem 64 lauciņu dambretē Bulgārijā spēlējuši arī Kuldīgas pārstāvji Roberts un Ramona Serpāni, un kopvērtējumā Latvijas delegācija izcīnījusi otro vietu.

U8 grupā Ramonai ceturta vieta klasiskajā laika kontrolē un piekta vieta atspēlē un ātrajā dambretē. Starptautiskās sacensībās meitene startēja pirmo reizi. U13 grupā Roberts bija piektais ātrajā dambretē, septītais atspēlē un devītais klasikā.

SPORTA KALENDĀRS

KULDĪGĀ

10.IX 13.00, 11.IX 10.00 klubā *Poligons* (Virkas ielā) – lielmeistares D.Reiznieces-Ozolas 16. kausa izcīņa un sporta skolas 57. ceļojošā komandu kausa izcīņa **ŠAHĀ**.

16.IX 16.00 A.Grundmaņa stadionā – Kurzemes jaunatnes čempionāts **FUTBOLĀ** U11 grupai.

18.IX 10.00 A.Grundmaņa stadionā – Kurzemes jaunatnes čempionāts **FUTBOLĀ** U8 grupai.

25., 26.IX 10.00 sporta skolas bāzēs – **VOLEJBOLA** turnīrs *Kurzemes kausis*.

25.IX 12.00 A.Grundmaņa stadionā – Latvijas jaunatnes čempionāts **FUTBOLĀ** U13 grupai.

26.IX 19.30 sporta hallē (Piitenes ielā) – Latvijas **FLORBOLA** čempionāts

1. līgā: *Kuldīga/KNSS – JeNO*.

Kuldīgā

Kultūras centrā 11.IX 18.00 cikla *Džezs skan Kuldīgā* otrajā koncertā – Normunds Rutulis un diksilends *Sapņu komanda* ar jaunu programmu *Latvijas džeza gadsimts*, kas atspoguļo šī virziena attīstību līdz mūsdienām. Trešajā sestdienā 18.IX 18.00 – Alise Kante (balss) un Āris Ozols (ģitāra) ar priecīgu un nedaudz skumju koncertu *Rudens (ie)dvesma*. Kopā viņi muzicē sesto gadu. Septembris ir krāšņs laiks, abiem tas saistās ar jaunu sākumu pēc vasaras bezrūpības. Programmā: džeza klasika svinga un novas ritmos, pasaules hiti savdabīgā interpretācijā, arī pašu dziesmas.

Bibliotēkā 16.IX 16.00 (arī tiešraidē feisbukā) tikšanās ar rakstnieci Baibu Zīli. 17.IX 11.00 tiešraidē *Jauno grāmatu rīts*. 18.IX interaktīvs pārgājienis *Ceļo laikā*. Literatūras izstāde *Klāt septembris un dzejas laiks*, Rolfa Vitāla gleznotie ģerboņi *Izraēla*, literatūras ekspozīcijas: *Tikai saudzīgi un droši savu vagu dzīt – Knutam Skujeniekam 85 un 26. septembris – Eiropas valodu diena*.

Mākslas namā 11.IX 14.00 viesojas dzejnieks Jans Ikes, mūziķe Rūta Ķergalve. Anotācijā Jans saka: „Sava dzīves ceļa noteicējs un gājējs, sapņotājs. Tik daudz izmēģināts, dažādi mūzikas instrumenti turēti rokās, tomēr visērtāk tajās gulstas rakstāmpalva.” Dziesmu autore Rūta dzimtajā Kuldīgā atgriezies pēc Latvijas Mūzikas akadēmijas un gadiem, ko Rīgā pavadījis kā džeza un populārās mūzikas skolotāja.

Kuldīgas novada muzejā 19.IX 12.00 jaunais ģimeņu ekspedīciju cikls *Pils leģendas*. Tikš pētīta senās Goldingenas pils vēsture. 21.IX 16.00 grāmatas *Kurzemes un Zemgales hercogistes pilsētu policijas nolikumi 16.–18. gadsimtā* atklāšana.

Kuldīgas Mākslinieku rezidences galerijā līdz 26.IX rotu mākslas biedrības izstāde *Dienasgrāmata*.

Kuldīgas vecajā rātsnamā līdz 20.IX Agneses Veinbergas gleznas.

Līvijas Rezevskas izstāžu zālē līdz 2.X Latvijas Mākslas akadēmijas stikla mākslas studenšu Martas Romanovskas un Renātes Zeimules darbu izstāde *Neviens*.

Estrādes parkā 11.IX 20.00–24.00 septītais mākslas festivāls *Uguns (un) nakts*.

Pilsētā 13.–19.IX otrais ielu mākslas festivāls.

Festivāls Teātris ir visur Kuldīgā

18.IX

Jauniešu mājā 11.00 Liepājas Leļļu teātra izrāde *Ucipuci meklē mājas*.

Sporta hallē Piltenes ielā meistarklases: 12.00 aktrises un pedagoģes Zanes Daudziņas *Runā ar iedvesmu*, 14.00 pludmales volejbolista Aleksandra Samoiloņa *Partnerība laukumā*.

Demokrātijas kvartālā (Mucenieku ielā 9) 18.00 Latvijas Kultūras akadēmijas jauno aktieru diplomdarbs *Pagaidām Godo*.

19.IX

Kultūras centrā 12.00 iluzionistu Daces un Enriko Pecolli izrāde *Brīnumi notiek*.

Sv. Annas baznīcas dārzā 14.00 aktrises Rēzijas Kalniņas un ģitārista Kaspara Zemīša programma *Brīdis pēc vakariņām*.

Kafejnīcā Circus (Baznīcas ielā 20) 17.00 M.Čehova Rīgas Krievu teātra izrāde *Čaks. Rīga. Sieviete*.

Mākslas namā 19.00 pianista Vestarda Šimkus koncerts *Ferencam Listam – 210*.

Kuldīgas novadā

ALSUNGĀ

24.–26.IX **Miķeļsvētki**.

Piektdien 17.00 skolas pagalmā mūzikas skolas audzēkņu priekšnesumi, 19.00 kultūras namā Antras Stafeckas un Ata Ieviņa koncerts. **Sestdien** 7.00–11.00 makšķerēšanas sacensības Alsungas ezerā, brokastu laiku pieskan dinās *Suitu muzikanti*, pils pagalmā no 10.00 tirgus ar dziedāšanu un kumēdijiem, 15.00 Ēdoles amatiereteātra izrāde *Dūdene zina*, 17.00 ansamblis *Stiprās sievas* (vad. Igeta Ozoliņa), vakarpusē dziesmas un ģitāras skaņas, pēc saulrieta pili ieskaus gaisma no mūzika, 22.00 balle ar grupu *Bruģis. Rija* tērpu un trauku izstāde, pilī varēs apskatīt ābolus no Saldus *Muceniekiem* un dzirdēt dārzkopas Līgas Rezgales padomus. **Svētdien** pie kultūras nama *Suitu* tirgus.

ĒDOLĒ

Kultūras namā 13.IX 13.00 leļļu teātris *Tims* ar izrādi bērniem *No pasakas ar dziesmu*. 13., 22. un 29.IX 18.00 bezmaksas aerobika pie treneres Lindas Vainovskas (tāl. 26100344). 25.IX 19.00 Rīgas aktieru teātra komēdija *Silvija* pēc Alberta Ramdela Henrija lugas motīviem. **Pie kultūras nama** 15.IX vēlā pēcpusdienā Guntara Rača dzeja *Mīlestība maina visu* Ēdoles amatiereteātra izpildījumā. Iedzīvotāji aicināti veidot ziedu upi.

GUDENIEKOS

Līdz 15.IX pensionāri var pieteikties ekskursijai (tāl. 29266724).

KABILĒ

Centrā pie dīķa 11.IX 10.00 mājražotāju tirdziņš un radošas darbnīcas. **Saieta namā Sencis** 25.IX 19.00 koncerts

Dziesmas no latviešu teātra un kino dzīlēm: aktieri Dita Lūriņa-Egliena un Mārtiņš Egliens, Jānis Strazds (taustiņinstrumenti), Māris Kupčs (ģitāra).

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā Jāņa Krasta fotoizstāde *Panorāmas*.

Izstāžu zālē Vilgālē līdz 30.IX *Kuldīgas paletes* darbu izstāde.

Vilgāles bibliotēkā 18.IX 11.00 pastaiga *Līrikas pieskāriens rudens lapu zeltam*.

LAIIDOS

Muižā 26.IX 14.00 Vaiņodes amatiereteātris *Kuratieši* ar Danskovītes lugu *Sievasmātes bizness*.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā no 16.IX Māra Mihailova fotogrāfijas *Īdenskritumi* un Renātes Mihailovas pašdarinātās apsveikumu kartītes.

PADURĒ

Bibliotēkā 15.IX 18.00 dzejas pasākums *Caur puķēm un...*, piedalīsies rakstniece Dace Priede, spēlēs Kristīne Afanasjeva (taustiņinstrumenti).

PELČOS

Tautas namā no 15.IX trešdienās 19.00 ansamblis *Avots* mēģinājumi. Gaida jaunus dalībniekus visās balsu grupās.

RAŅĶOS

Estrādē 11.IX 14.00 Laidu amatiereteātra atklātais mēģinājums: Ritas Misūnes luga *Nopietni kā anekdotē*.

RENDĀ

Pie pagasta pārvaldes 18.IX 12.00–15.00 rudens gadatirgus, jāpiesakās pa tālr. 26181470.

Kultūras namā 18.IX 16.00 pasākums senioriem *Iedejosim rudenī* ar muzikantu Ati Arāju no Ventspils. Piedalīsies Rendas deju kolektīvs un Ēdoles amatiereteātris. Pieteikties līdz 13.IX.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā Māra Mihailova fotoizstāde *Putni*.

SKRUNDĀ

Pie kultūras nama 25.IX 11.00 *Rudens triatlons*: velobrauciens ar uzdevumiem maršrutā Skrunda–brīvdienu māja *Ventlejas Jaunmuižā*, pārgājiens uz Gobdziņu klintīm un izklaide. Pieteikties pa tālr. 26121374 vai e-pastā: tuac@skrunda.lv.

SNĒPELĒ

Kultūras namā līdz 1.X aicina pieteikties (tāl. 27843792) tradicionālajai dziedāšanai savam pagastam, kas notiks 9.X. Pasākums norit 19. reizi, šogad atkal skanēs R.Paula dziesmas.

TURLAVĀ

Bibliotēkā saldenieces Ilonas Lases austie, šūtie darbi un adījumi izstādē *Rokas darba nebijās*, Vladislava Kundziņa fotogrāfijas no albuma *Āfrika*. **Dižgailu parka estrādē** 24.IX 13.00 Miķeļdienas tirgus.

VĀRMĒ

No Kārļa laukuma 12.IX 12.00 velobrauciens uz zemnieku saimniecību *Rāznieki*. Pieteikties pa tālr. 26568767.

Liepu birzī 18.IX 10.00 rudens gadatirgus. Pieteikšanās pa tālr. 29820429 vai e-pastā: ilze.jumike@kuldiga.lv.

Parkā pie bibliotēkas 20.IX 18.00 dzejas pasākums *Caur puķēm un...* ar Daci Priedi un Kristīni Afanasjevu.

TV ŠOVS

Mazsāliju Gunita starp īstajām saimniecēm

Ceturtdienās 21.05 LTV 1 sāk rādīt šovasar filmēto raidījumu *Īstās latvju saimnieces* – starp septiņām Latvijas pārstāvētām kulināro meistarību un viesmīlību rādīs arī Kuldīgas novada Snēpeles pagasta *Mazsāliju* saimniece Gunita Štorha.

Visas cīnās par pārējo atzinību, lai iegūtu galveno balvu. Kurzemi pārstāvēs arī Kitija Švīgere, kura saimnieko Kandavā, Zemgalē viesus uzņems Sandra Icaika Īsīces upes krastā, Latgalē – Vija Kuļša atjaunotajās Rekas dzirnavās netālu no Krievijas robežas un kādreizējā rīdzinieci Viola Anna Bīriņa, kura tagad saimnieko Rēzeknes podnieku darbnīcā *Cukrasāta*. Vidzemē godus rīkos Rūta Beirote Krimuldas pusē un Līga Lieplapa Madonas novadā. Kā ierasts, pēc viesībām pārējās vērtēs namamātes prasmi pārsteigt gan ar ēdienu, gan izklaidi. Šajā sezonā gaidāms pārsteigums – beigās skatītāji varēs ielūkoties raidījuma aizkulisēs.

G.Štorha *Kurzemniekam* pastāstīja, ka aizņemties dėl televīziju skatīties iznāk maz. Par *Īstajām latvju saimniecēm* gan zinājusi, taču pašai nav ne prātā ienācis pieteikties, lai gan savas kulinārijas prasmes ir rādījusi, tostarp tūrisma gadatirgos, Latvijas Lauku konsultāciju centra pasākumā *Novada garša* utt. Iedrošinājusi pirmā īstā latvju saimniece Ilze Briede no Smiltenes novada *Donām* (tagad viņa saimnieko Brantu muižā). Šī sezona bijusi karsta gan tiešā, gan pārmestā nozīmē. Filmēts jūlijā, kad temperatūra bija ap +30 un vairāk.

Vienlaikus rosīgs bija darbs Gunitas pārvaldītajā saimniecībā un viesu namā *Mazsālijas* (tūristi brauc un svinības notiek joprojām). Arī citu ierasto darbu netrūka. Mazliet

„Patīkamākā daļa bija satikšanās, saimniecību iepazīšana no virtuves puses. Iegūts liels pozitīvais lādiņš,” saka Gunita Štorha no Snēpeles, raidījuma *Īstās latvju saimnieces* dalībniece.

žēl, ka, izpildot šova uzdevumus, pietrūcis laika līdz galam izbaudīt katras vietas smeķi. Tas būšot jāatgūst mierīgā laikā, atkal ciemojoties vienai pie otras. „Mēs nezinām rezultātu, kā viss samontēts, un to varēsim vērot reizē ar citiem,” teic Gunita. „Man visgrūtākā bija pārējo vērtēšana. Es to labprātāk būtu uzticējusi citam. Manā skatījumā šoreiz dāmas izcēlās ar ekstrēmu izklaidi, bet to varēs redzēt raidījumos.”

Publicitātes foto

PĀRDOD

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un no-
teksistēmas no ražotāja. Cena: no
6,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**.
Tālr. 29142702.

Sausu skaldītu lapkoku **MALKU**, krava –
150 EUR ar piegādi; **GAZ-24 DZINĒJU**,
jaunu, 1. komplektācija. Tālr. 29287258.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes
KOKSNES produkciju: skaidu briketes
(145 EUR/paleta, šķeldu, mizas, skaid-
das, klucīšus (50 EUR/1,3 m³ Big Bag).
Tālr. 2661831.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu
MALKU. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, krāvās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tālr. 27885688.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**.
Tālr. 20396500.

Skaldītu un šāļu **MALKU**. Tālr. 24877409.

Krāmētu **MALKU**, ātra piegāde. Cena:
110 EUR par skaldītu, 85 EUR par klu-
čiem, krāvā 3 m². Tālr. 26632723.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā
veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 25607959.

Pārdod liellopu **TRŪDMĒSLUS** mai-
sos. Cena par maisu – 3,50 EUR, maisa
izmērs – 55×100 cm. Piegāde Kuldī-
gas novadā, sākot ar 3 maisiem, bez
maksas. Piegāde notiek katru nedē-
ļu sestdienās, svētdienās. Tālrunis
informācijai 26361188.

KŪTSMĒSLUS ar piegādi.
Tālr. 28317460.

Trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar
piegādi, maiss – 3 EUR. Tālr. 26518070.

TRŪDMĒSLUS labai ražai.
Tālr. 29590704.

Zirga **MĒSLUS**, piegādā. Tālr. 29974786.

KŪTSMĒSLUS, trūdzemi, kūdru, mulču
maisos. Tālr. 29560885.

SKĀBSIENU, SIENU, SALMUS
rulonos, var piegādāt. Tālr. 26178646.

KVIEŠUS, AUZAS. Tālr. 26064339.

ZEMĒŅU stādus, **TELEVIZORU**.
Tālr. 20276661.

6 nedēļas vecus **SIVĒNUS**.
Tālr. 26433706.

Takša **KUCĒNUS**. Tālr. 28870196.

PĒRK

MĀJU Kuldīgā, var būt remontējama.
Tālr. 20148282.

Vēlos iegādāties **DZĪVOKLI** Kuldīgā.
Tālr. 29621515.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

BULDOZERA LĀPSTU no **MTZ** vai
JUMZ iekrāvēja. Tālr. 25903804.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Kļavas, ozola, oša **ZĀGBALĶUS**, alk-
šņa malku. Tālr. 29428876.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**.
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk gaļas šķirnes krustojuma
BUĻĻUS, teles eksportam. Liellopus,
jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai.
Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas
cenās, apjoma piemaksas. Bioloģiem
augstākās cenās. Samaksa tūlītēja. Svairi.
Tālr. 20238990.

SIA **Valinda LIELLOPUS, JAUN-
LOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa.
Tālrunis 29434034.

JAUNLOPUS dzīvsvārā, 1–1,20 EUR/kg.
Tālr. 27170276.

Briežu **RAGUS**, brauc pakaļ.
Tālr. 29886349.

Senlaicīgu **KALĒJA LAKTU**.
Tālr. 26222564.

PSRS laika **KONDITOREJAS** riekstiņu
formiņas. Tālr. 26207295.

Vecos padomju laiku **TRAUKUS**.
Tālr. 26277335.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

SENAS LIETAS muzeja izveidei – trau-
kus, vīna pudeles, darba instrumentus,
koka soliņus, ikdienas priekšmetus u.c.
Samaksa uz vietas. Tālr. 29247670.

SIA **Skrunda** iepērk lopbarības **GRAU-
DUS**. Pieteikt pa tālr. 63331124,
29697331.

**GAILENES, BRŪKLENES, DZĒR-
VENES** un **ĀBOLUS** sulai Kuldīgā,
tālr. 28925676; Ēdolē, tālr. 25366612.
Transports pie klienta, tālr. 26284210.

VAJADŽĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750) – **STRĀD-
NIEKI** kokzāģētavā. Samaksa pēc
padarītā darba, sākot ar 850 EUR.
Tālr. 26228615.

Z/s Pilskalni (46101013450) – **CELT-
NIEKS**, var nodrošināt dzīvokli. Alga: no
600 EUR. Tālr. 29146515.

DAŽĀDI

13.09.2021. **DZIRDĒS APARĀTI**.
Tirdzniecība, rezerves daļas, remonts.
No 10.00 līdz 13.00 Kuldīgas poliklīnikā.
13.09.2021. Aizputes poliklīnikā, Pils
ielā 3, no 14.00 līdz 15.00. Tālr. 26019076.

DZIRDĒS APARĀTI. Spe-
ciāliste audioloģe pieļauko, labo,
pārdod, konsultē, kur un kā var iegādāties dzirdes
aparātus. 14. septembrī no 10.00 līdz
12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stā-
vā), tālr. 26018483.

JUMTA seguma labošana, maiņa, ēku
siltināšanas darbi, materiālu piegāde.
Tālr. 28749982.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 26018109.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGU-
MU** no laukiem un grāvjiem. **PĒRKAM**
šķeldošanai zarus, zāģētavu atgriezumus,
gatavo šķeldu, skaidu. Tālr. 29150380.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi:
meža inventarizācijas lietu izgatavošana;
mežaudzes novērtēšana; cirsmu doku-
mentācijas sagatavošana; īpašuma ro-
bežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana;
bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

SIA **Ice Berry** piedāvā ābolu un citu augļu
SULAS SPIEŠANU katru dienu no
14.00 līdz 20.00 Talsos, 1. maija ielā 38.
www.iceberry.lv. Tālr. 29322304.

IZĪRĒ

Izīrē vienistabas **DZĪVOKLI** Skrun-
das centrā ar malkas apkuri 1–2 cilvē-
kiem bez katīģiem ierādujiem. Cena:
70 eiro mēnesī + komunāle maksājumi.
Tālr. 29669930.

PSIHOLOGS SKAIDRO

Jāatrod laiks visiem bērniem

Sieviete ir trīs bērni. Tikko piedzimis jaunā-
kais, un tas noīcis brīdī, kad vecākais tieši sācis
skolas gaitas. Šis bērns pēkšņi kļuvis nevaldāms
un mājās kaujas, lai gan pirms tam bijis mierīgs.
Skolā gan puisis pagaidām ir savaldīgs. Mamma
pēc rakstura ir mierīga, bet visiem trim bērniem
nepietiek laika. Tēva līdzās nav – strādā ārzemēs.
Ko darīt? Kā apkārtējie var bērnam palīdzēt?

Skaidro psiholoģe Inese Birģele: „Bērnam ģimenē
tagad ir divas jaunas situācijas. Mammai piedzimis
bērniņš, un viņam pašam jāšak iet skolā, kur viss ir
jauns: vide, klasesbiedri, noteikumi. Mamma, pro-

DĀRZA DARBI

**Arija
Rudlapa,**
agronome

10. septembris. Sakņu diena.
Novāc kartupeļus un citus sakņau-
gus. Sēj ziemājus, zaļmēslojuma
augus. Stāda kokus un krūmus
no konteineriem. Sēj stiebrzāles,
ja nepieciešams.

LĪDZJŪTĪBAS

*Sirds nepukst vairs,
Bet tai vēl bija skanēt
Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot.*

*J.Sudrabkalns./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuvinie-
kiem, no INGAS ĶEPULES atvadoties.
Bijušie klasesbiedri*

*Izsakām līdzjūtību INGAS ĶEPULES
tuviniekiem, viņu pēkšņi zaudējot.
Biruta un Kalvis*

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm
sedz.*

*IĀ.Elksne./
Biedrība *Dzirkstelīte* izsaka dziļu
līdzjūtību tuviniekiem, no INESES uz
mūžu atvadoties.*

*Māmulīņ, par tavu mūžu
Šodien klusi paldies sakām.*

*I.A.Svētiņa./
Izsakām dziļu līdzjūtību INESES
PRANČAS ģimenei, no viņas atvadoties.
Visvaldis, Ilga, Valija, Daila*

*Katrai lietai ir savs nolikts laiks, un
katram īstenošanai paredzētam nodo-
mam zem debess ir sava stunda. Savs
laiks piedzimt, savs laiks mirt (...); savs
laiks raudāt, un savs laiks smieties;
savs laiks sērot, un savs laiks diēt (...);
savs laiks apkampties, un savs laiks,
kad šķirties.*

*/Sal. māc. 3:1–5./
Lai Debesu Tēvs remdē sāpes un
skumjas jūsu sirsniņās, Sandra, Zane
un Krista, atvadoties no mīļās māmu-
liņas un omītes!
Brāji un māsas no draudzes
KING OF GLORY*

*Ir pēdējais mūža cēliens beidzies,
Ar dzērvju kāsi uz debesīm steigies.*

*I.V.Kokle-Līviņa./
Izsakām līdzjūtību Gunāram, māsu
mūžībā pavadot.*

Darba kolektīvs

*Kā negribas ticēt,
Ka cilvēks var tā –
No gaišās dienas aiziet mūžībā.*

*IĀ.Elksne./
Skumju brīdī esam kopā ar Kitiju Ander-
soni, vecotēvu mūžībā pavadot.
Pārtikas un veterinārā dienesta
Rietumpierīgas pārvaldes kolektīvs*

*Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.*

*IĀ.Elksne./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Kuldīgas
2. vidusskolas darbiniecei Sanitai
Didžus, dēlu zaudējot.
Kuldīgas 2. vidusskolas kolektīvs*

*Atvadu brīdī raud pelēka diena,
Krāsainās lapas sedz noietās takas.*

*/N.Dzirkale./
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, no
AUSTRA BABICKA uz mūžu atva-
doties.*

Kaimiņi Vālodzītēs

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei –
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

*IĀ.Elksne./
Izsakām līdzjūtību Dzintrai Strautma-
nei, brāli mūžības ceļā pavadot.
Mājas kaimiņi*

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt.*

*/M.Zviedre./
Izsakām līdzjūtību ZELMAS piederīga-
jiem, viņu pēdējā gaitā pavadot.
Aldona, Alma, Indra, Līga*

*Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuvinie-
kiem, ZELMU FREIBERGU mūžībā
pavadot.*

Megņu ģimene

 SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbalķus.
Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

VĀRDADIENAS

No 11. līdz 18. septembrim

11. Signe (1636), Signija (285)
12. Erna (343), Evita (3726), Eva (3077)
13. Iza (-), Izabella (433)
14. Sanita (5088), Santa (5744), Sanda (872), Sanija (776), Sandija (466)
15. Sandra (8316), Gunvaldis (88), Gunvaris (3), Sondra (63)
16. Asja (249), Asnate (107), Dāgs (49)
17. Vera (5880), Vaira (649), Vairis (523)
18. Liesma (245), Elita (2408), Alita (91)

Populārākie: Sandra un Vairis.

„Vārds – daļa no manis”

Sanija Gulbe, E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas vijoles skolotāja:

– Vārdu man ielika mamma pēc filmas, kurā bija jauka meitene Sanija. Kad biju mazāka, tas man nepatika. Likās, ka tā savādi skan. Bija grūti savu vārdu nosaukt citu bērnu priekšā. Tagad gan man tas ļoti patīk. Ar katru gadu, kļūstot vecākai, pieņemu un cienu sevi arvien vairāk. Tāpat arī vārdu gadu gaitā esmu pieņēmusi un iemīlējusi. Pašlaik droši varu teikt, ka tā ir daļa no manis un man tas patīk. Uzskatu, ka katram viņa vārds ir skaists un pietāv lieliski.

Amanda Gustovska

JOKI

Es jau 30 gadus nodarbojos ar boksu, bet mana sieva aizraujas ar kikkoksu. Mēs nekad nestrīdamies. Reāli bail.

.....

Abstraktās mākslas izstādē kādu no gleznām rūpīgi pēta inteliģents večuks.

Pienāk gleznas autors:

- Vai jums patīk?
- Agrāk galvassāpes es tikai jutu, bet tagad arī redzu, kā tās izskatās.

.....

– Es pie jums nopirku datoru, bet tas nomira.

– Kāda bija garantija?

– Mūža garantija.

– Ja reiz nomira, tad mūžs beidzies.

LOGI UN DURVIS Rudens atlaides logiem **līdz 23%** Akcija līdz 30.09.2021.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

PĒRKAM
Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä
Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi, reģ. nr. 56103000221, uz nenoteiktu laiku aicina darbā **NAMU APSAIMNIEKOTĀJU.**

Galvenie darba pienākumi:

- uzraudzīt namu tehnisko apkopi un remonta darbu grafiku izpildi;
- gatavot plānoto izdevumu tāmes nākamajam pārskata periodam;
- veikt saņemto rēķinu kontēšanu apsaimniekojamo māju izdevumu bilancēs atbilstoši izdevumu pozīcijām;
- organizēt nekustamā īpašuma uzturēšanu, sanitāro apkopi un labiekārtošanu;
- organizēt un vadīt apsaimniekojamo māju iedzīvotāju kopsapulces;
- konsultēt klientus nekustamā īpašuma apsaimniekošanas jautājumos.

Prasības kandidātiem:

- augstākā vai speciālā izglītība;
- vēlama namu pārvaldnieka kvalifikācija;
- vēlamas priekšzināšanas par būvniecības un apsaimniekošanas jomām un tās reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem;
- B kategorijas autovadītāja apliecība.

Uzņēmums piedāvā:

- ilgtermiņa sadarbības iespējas;
- 887– 970 EUR (bruto) atalgojumu, sociālās garantijas, piemaksu par virsstundu darbu, papildu pienākumu veikšanu u.c.;
- veselības apdrošināšanu.

Pretendentiem jāiesniedz:

- izglītības dokumentu kopijas, CV un motivācijas vēstule.

Pieteikšanās līdz **2021. gada 12. septembrim** e-pastā: kristine.gravniece@kuldiga.lv vai klātienē Pilsētas laukumā 2, klientu apkalpošanas zālē.
Papildu informācija: www.kkp.lv vai pa tālruni 26771586.

Kuldīga Spānijas krāsās

Veikala *Cikāde* īpašnieks Mārtiņš Rūtenbergs ir pārliecināts, ka spāņu mākslinieces Klāras Kabreras sienas gleznojums vizuāli uzlabo terasi Mežrozīte un piesaista apmeklētājus.

Kuldīgas veikala *Cikāde* terasi Liepājas ielā rotā krāšņs sienas gleznojums, ko pērn radījis spāņu māksliniece Klāra Kabrera. Nākamnedēļ viņa atkal pie mums ieradīsies otrajā ielu mākslas festivālā.

Veikala īpašnieks Mārtiņš Rūtenbergs stāsta, kā šī vieta pie tāda gleznojuma tikusi: „Terase uzbūvēta jau kādu laiku pirms mākslas festivāla, vienīgi pretī tai bija neizteiksmīga, dzeltena siena. Izdomāju, ka gleznojums spētu to uzlabot. Man ļoti iepatikās darbi uz Kuldīgas 2. vidusskolas garāžas, kur pilsētas skatus gleznoja kuldīdzniece Ieva Dambīte-Damberga ar Arti Gustovski un spāņu māksliniece Klāra Kabrera.” Festivāla organizators A.Gustovskis ieteicis tieši Klāru, un viņa tam piekritusi.

„Kuldīga uzgleznota Spānijai raksturīgās, košās krāsās, un, kad ieskatās darbā tuvāk, var atpazīt gan *Staburadzes*, gan *Malvīnes* ēku. Vēl man patīk, ka Klāra iekļāvusi arī Kuldīgas norādes, un starp tām redzama viņai tuva pilsēta Spānijā. Terasē ir tādi apmeklētāji, kas nākuši kādu dzērienu nogaršot tikai tāpēc, lai apskatītu gleznu. Arī pati māksliniece ar draudzenēm vasarā bija ienākusi.”

Nākamnedēļ ikviens varēs vērot, kā top darbi otrajā ielu mākslas festivālā. Mārtiņš priecājoties par katru izrotāto ēku: „Apleznotās ēkas uzlabo pilsētas tēlu, piesaista vairāk tūristu un arī vietējiem dzīvi padara drusku krāsaināku.”

Amandas Gustovskas teksts un foto

BALTU KOKS

PĒRK MEŽUS, CIRSMAS, APAĻKOKUS

20080040 www.baltukoks.lv

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988
Pieņems Kuldīgā 14., 28. septembrī.

LAIKA PROGNOZE

Rudens tepat vien ir

Noticis sinoptiķu prognozētais – atnākusi atvasara, tiek solīts, ka siltas un saulainas būs vēl dažas tuvākās dienas, bet nākamnedēļ gaiss kļūs vēsāks.

Atvasara ir dabas parādība, kas neatbilst gadalaika definīcijai, jo nav ne vasara, ne rudens. Terminu vārdnīcā atvasara skaidrota kā silts un saulains laiks rudenī, kad sākusies temperatūras krišanās. Tā kā laika apstākļi ir mainīgi un patīkamais siltums nebūs ilgs, var ieteikt brīvdienas pavadīt izbraucienā dabā. Tiesa, lapas vēl nerotājas rudens krāšņumā. Arī

krāsošanās atkarīga no laika apstākļiem, jo krāsu pigmenti lapās atrodas visu vasaru. Tie parādās, temperatūrai pazeminoties, kad noārdās dominējošais zaļais (hlorofils). Jo ātrāk kļūst vēsi, jo ātrāk hlorofils sadalās un lapas kļūst dzeltenas, oranžas, sarkanās vai purpurkrāsā. Vietās, kur aukstums jūtamāks, krāsojums ir spilgtāks. Latvijā bijuši tādi rudenī, kad valdījis sarkanais tonis, un tādi, kad vairāk par dzelteni lapas nav parādījušas. Pēc ilgtermiņa prognozēm (tās var mainīties) straujš un ilgs sals nav gaidāms, un var-

būt šoruden būs vēl kāda atvasara.

Kurzemes vidienē siltākā būs sestdiena, kad ap launaglaiku var būt +23, pārsvārā laiks saulains, dažviet mākoņains, svētdien līdz +19, gaidāms lietus. Brīvdienās valdīs mērens D vējš, reizēm iegriežoties no jūras. Arī naktīs diezgan siltas, būs ne zemāk par +10 grādiem. Nākamās nedēļas sākumā vairāk par +15 dienā nebūs, par dažiem grādiem vēsākas kļūs naktis, ar trešdienu līdz 4 m/sek. pūtīs Z vējš.

Daina Tafelberga